

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

รายงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

เรื่อง

การศึกษาการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา

TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

THE STUDY OF LEARNING BY DOING IN TMT423

RESEARCH METHDOLOGY IN TOURISM INDUSTRY

ณัฐพงษ์ ฉายแสงประทีป

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการศึกษา 2557

หัวข้อวิจัย : การศึกษาการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับ
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว
ผู้วิจัย : ณัฐพงษ์ ฉายแสงประทีป
หน่วยงาน : การจัดการการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์
ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. 2558

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในชั้นเรียน วิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรม
ท่องเที่ยว เพื่อศึกษาผลของวิธีการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ของ
นักศึกษาในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology
for Tourism Industry) 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัย
สำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) กลุ่มเป้าหมายที่
ศึกษาได้แก่นักศึกษาปริญญาตรีที่เรียนวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ภาค
เรียนที่2ปีการศึกษา 2557จำนวน52คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบทดสอบปลายภาคของผู้เรียน
ตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ประเมินผลรูปเล่มวิจัยและการนำเสนอและแบบสอบถาม
ความพึงพอใจของผู้เรียนโดยการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติและใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวนร้อยละ
และ One-sample t-test กำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การเรียนแบบลง
มือปฏิบัติ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาจากการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในราย TMT423
ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry)
เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานจากผลการศึกษาสามารถวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ผลการเรียนรู้ที่
วัดจากผลงานวิจัยการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กับเกณฑ์มาตรฐานและแบบสอบถามความพึงพอใจ มี
รายละเอียดดังนี้

ผลการเรียนรู้ที่วัดจากแบบทดสอบพบว่าผู้เรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือได้คะแนนร้อยละ 50 ขึ้น
ไปจำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 55 ของผู้เรียนทั้งหมดโดยมีผู้เรียนจำนวน 4 คนที่มีผลการทดสอบร้อย
ละ 80 ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 14.81 ของผู้เรียนทั้งหมด

ผลการเรียนรู้ที่วัดจากผลงานวิจัยพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่จำนวน 10 คนผ่านเกณฑ์การประเมินใน
ระดับดีเยี่ยมคิดเป็นร้อยละ 37.04 ของผู้เรียนทั้งหมดรองลงมาผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีมาก
จำนวน 5 คน และระดับดี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 18.52 และ 14.81 ตามลำดับ

การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กับเกณฑ์มาตรฐานโดยผู้วิจัยวัดผลการเรียนรู้จากแบบทดสอบ
ปลายภาคด้วยแบบปรนัยและอัตนัยคะแนนเต็ม 100 คะแนนพบว่าคะแนนผลการเรียนเฉลี่ยของผู้เรียน
เท่ากับ 70.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.84 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานคือผ่านเกณฑ์ที่

50 คะแนนหรือ เกรด D ด้วยสถิติทดสอบที (One-sample t-test) พบว่าคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ความพึงพอใจจากการเรียนแบบลงมือปฏิบัติพบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยภาพรวมเท่ากับ 3.79 มีระดับความพึงพอใจมาก แสดงว่านักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากต่อการเรียนการสอนแบบลงมือปฏิบัติและทุกด้านมีระดับความพึงพอใจระดับมาก

เมื่อจำแนกความพึงพอใจของนักศึกษาออกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสอนของอาจารย์พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่มีความรับผิดชอบในหน้าที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ด้านด้านการเรียนการสอนพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่เวลาเรียนเหมาะสมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 ด้านความรู้ของนักศึกษาพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่นักศึกษสามารถทำวิจัยได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ด้านการประเมินผลพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83

คำสำคัญ : การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ การวิจัยในชั้นเรียน ความพึงพอใจของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

Research Title : The study of learning by doing in TMT423: Research Methodology for the tourism industry.

Name of Researcher : Nattapong Chaisaengpratheep

Name of Institution: Liberal of Arts

Year of Publication : B. E. 2558

ABSTRACT

The purpose of the classroom research in TMT423: Research Methodology for the tourism industry is, first, to determine the effect of learning by doing in relation with the learning outcomes of students in this course. Secondly, it aims to assess the satisfaction of students with this course. The target group includes undergraduate students at the subject TMT423 during the second semester of the 2557 academic year. The class had 52 students and the information used in the research came from a final test of the learning objectives included in the lesson plans, a thesis to be prepared in pairs, oral presentations and satisfaction of learners on learning by doing. Statistics and data analysis were noted as percentages and One-sample t-test with significant level of 0.05. The findings are summarized below. Learning by doing from a management model was implemented in the abovementioned subject and compared with a benchmark study to be analyzed in two parts: learning outcomes and students' satisfaction. The details are as follows. Regarding the learning outcomes, the results of the test were positive for 55 percent of all sample members. 14.81 percent of the students got a score of 80 percent or higher, which is equivalent to a grade "A". For the thesis prepared in pairs and its oral defense, the results show that 37.04 percent of the assignments passed the assessment, 18.52 percent got "outstanding" results and 14.81 percent were considered as "good".

Analysis of student's satisfaction on the learning by doing experience: The average overall satisfaction level sums up to 3.79 out of 5, which is a high satisfactory level. It shows that students are very satisfied with the level of this teaching practice.

When you considered the satisfaction of student in different points that teaching of the teacher has the highest score; he emphasize on the student centre, with a score of 3.83 points out of 5. The highest score was given to the responsibility to act with an

average value of 4.04 out of 5. In terms of teaching hour, they gave an average of 3.71 points out of 5. During the course they were also required to do some research and field study, which they valued quite positively (3.67 points out of 5). Finally, regarding their accomplishment of the learning objectives and activities, they also considered it was satisfactory, with a score of 3.83 points out of 5.

Keywords: Learning by Doing, Classroom Research, Student Satisfaction

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้สามารถดำเนินการสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี โดยได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ดร. วิทยุพัฒน์ อยู่ในศีล ที่ปรึกษาโครงการวิจัย และดร.สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์สนับสนุนและพัฒนาศึกษาการเรียนการสอนในความกรุณาให้คำแนะนำข้อเสนอแนะ และคำปรึกษา ผู้วิจัยจึงขอพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยศรีปทุมสำหรับการสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยและการมอบโอกาสให้ผู้วิจัยได้พัฒนาผลงานด้านวิชาการ ซึ่งผลงานวิจัยชิ้นนี้สามารถนำไปพัฒนาและประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) และรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป

ผู้วิจัย

ตุลาคม 2558

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
	คำถามการวิจัย	2
	ขอบเขตการวิจัย	3
	นิยามศัพท์	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
ตอนที่ 1	ความหมายและแนวคิดของการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ.....	4
	1.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ.....	7
ตอนที่ 2	วิธีการสอนแบบลงมือปฏิบัติ.....	8
ตอนที่ 3	ความหมายและแนวคิดของการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ.....	
ตอนที่ 4	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
ตอนที่ 5	กรอบความคิดการวิจัย.....	21
3	วิธีดำเนินการวิจัย	22
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	22
	ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	22
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
	การวิเคราะห์ข้อมูล	25

สารบัญ (ต่อ)

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	26
	ผลการวิเคราะห์การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน รายวิชาTMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry).....	27
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	31
	สรุปผลการวิจัย	31
	อภิปรายผล	32
	ข้อเสนอแนะ	36
	บรรณานุกรม	37
	ภาคผนวก	41
	ภาคผนวก ก แบบสอบถาม “ การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติใน รายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry)”	42
	ภาคผนวก ข แบบประเมินเล่มรายงานวิจัยและการนำเสนอผลการวิจัย.....	45
	ประวัติย่อผู้วิจัย	47

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา	26
2	แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry)	27
3	แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์มาตรฐาน	28
4	แสดงระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจำแนกเป็นรายด้าน	29

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 มาตราที่ 22 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” และมาตราที่ 24 (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาและ (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2545)

ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553 ที่กล่าวถึงพันธกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันการศึกษา คือการผลิตบัณฑิตหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพมีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนดการสอนในยุคปัจจุบันใช้หลักการของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเองรวมทั้งมีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน เชื่อมโยงประยุกต์สิ่งที่เรียนรู้เข้ากับสังคมมีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์สิ่งต่างๆส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพโดยสะท้อนจากการที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรายวิชาหรือเลือกทำโครงการหรือชิ้นงานตามความสนใจในขอบเขตเนื้อหาของวิชานั้นๆ

จากแนวคิดดังกล่าวจึงได้เกิดแนวทางการเรียนรู้ที่เอื้อประโยชน์สูงสุดให้แก่ผู้เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ หรือ (learning by doing) ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่มุ่งเน้นทักษะปฏิบัติเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้หรือข้อค้นพบใหม่ เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความใฝ่เรียนรู้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การสอนแบบลงมือปฏิบัติยังช่วยเพิ่มพูนคุณภาพการเรียนรู้ เช่น แรงจูงใจในการเรียนรู้ (Motivation) การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง และเพิ่มการมีทักษะการถ่ายโยงความรู้ (Transferable Skills) (Evans & Abbott, 1998) ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความใฝ่รู้ และรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) ผู้วิจัยได้คำนึงถึงข้อจำกัดและข้อเสนอแนะต่างๆ จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาปรับใช้ในการออกแบบงานวิจัยครั้ง

นี้ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนของสาขาการจัดการการท่องเที่ยวให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้มีทักษะ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่จะนำไปใช้ได้ ในรายวิชาอื่นๆ ในการศึกษาต่อและในการดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคตด้วย

คำถามการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาจากวิธีการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) เป็นอย่างไร

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาจากวิธีการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาจากวิธีการสอนแบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry)

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาจากวิธีการสอนแบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry)

สมมติฐานการวิจัย

1. การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) มีผลทางบวกต่อการเรียนของนักศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ปีการศึกษา 2557 จำนวน 52 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ปีการศึกษา 2557 จำนวน 52 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Learning by doing) ในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) ปีการศึกษา2257 โดยใช้วิธี 1. การอ่านเพื่อความเข้าใจ 2. แบบสืบเสาะหาความรู้ 3. การสาธิต 4. การวิเคราะห์ และ5. การสังเคราะห์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ของแนวคิด Cognitive Domain (Bloom.1976)ดังนี้

- 1.ความรู้ (Knowledge)
2. ความเข้าใจ (Comprehension)
3. การนำไปใช้ (Application)
- 4.การวิเคราะห์ (Analysis)

ระยะเวลา 6 เดือน มกราคม พ.ศ.2558 ถึง พฤษภาคมพ.ศ.2558

นิยามศัพท์

วิธีการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ หมายถึง วิธีสอนที่ให้ประสบการณ์ตรงกับผู้เรียน โดยการให้ลงมือปฏิบัติจริง เป็นการสอนที่เน้นการผสมผสานระหว่างทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกฝนหรือปฏิบัติจริงทั้งในและนอกห้องเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ค่าคะแนนหรือเกรดที่นักศึกษาได้รับจากการทำแบบทดสอบวัดผลทางการเรียน และผลการเก็บคะแนนจากงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมายในรายวิชา ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์การเรียนจากค่าระดับคะแนน

ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1.เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ
- 2.สามารถพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดทักษะความรู้และความเข้าใจตามกระบวนการวิจัยและทักษะต่าง ๆ ในการเรียน เช่น การค้นคว้า การทำงานเป็นทีม มนุษย์สัมพันธ์

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) สามารถแบ่งผลการศึกษาค้นคว้าออกเป็น 5 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 แนวคิดของการสอนแบบลงมือปฏิบัติ

ตอนที่ 2 วิธีสอน

ตอนที่ 3 แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ

ตอนที่ 4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิดการสอนแบบลงมือปฏิบัติ

การเรียนรู้จากประสบการณ์ในการปฏิบัติของเด็กและเยาวชนในงานวิจัยของ Mark Smith (1980) มีลักษณะการเรียนรู้ของเยาวชนที่ครอบคลุมการศึกษาเรียนรู้โดยการปฏิบัติหรือเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งขึ้นอยู่กับ 3 สมมติฐาน ดังนี้

1. การเรียนรู้ที่ดีที่สุด เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในประสบการณ์การเรียนรู้
2. ความรู้ต้องถูกค้นพบโดยผู้เรียนเอง ซึ่งมีความหมายอย่างมีนัยสำคัญอย่างใดอย่างหนึ่ง ต่อผู้เรียนหรือสร้างความแตกต่างในการทำงานขึ้น
3. ความมุ่งมั่นของผู้เรียนในการเรียนรู้มากที่สุด คือ เมื่อมีอิสระที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะมีความสามารถที่สูงขึ้นตามกรอบที่กำหนด (Smith, 1980, p. 16)

1.1 ความหมายการสอนแบบลงมือปฏิบัติ

อนงค์ศิริ วิชาลัย (2536, หน้า 27) กล่าวว่า ความสำคัญของแบบฝึกหัดเป็นวิธีสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่งคือการให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดมาก ๆ สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้นคือแบบฝึก เพราะนักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

อำไพพรรณ ชินสำราญ (2538, หน้า 17) กล่าวว่าความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ว่าแบบฝึกทักษะมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียนช่วยลดภาระของครูได้มาก ตลอดจนช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้นและการให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะจะช่วยชี้จุดบกพร่องของนักเรียนได้ชัดเจนเพื่อที่ครูจะได้แก้ไขปรับปรุงเฉพาะจุดอย่างทันที่

สมยศ ต่ายแก้ว (2542, หน้า 35-40) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบปฏิบัติการไว้ว่า การสอนให้ผู้เรียนกระทำกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดโดยทำการทดลองปฏิบัติการใช้ทฤษฎีโดยผ่านการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ

Felicia, Patrick (2011, p. 1003) การเรียนรู้จากประสบการณ์ คือ กระบวนการการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์และถูกกำหนดให้มากขึ้นโดยเฉพาะว่า "การเรียนรู้ผ่านการสะท้อนในการปฏิบัติ"

Beard, Colin (2010, p. 20) ประสบการณ์การเรียนรู้ที่แตกต่างจากการเรียนรู้ แบบท่องจำหรือการสอนที่ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้รับหรือฟังบรรยายอย่างเดียว

กล่าวโดยสรุป การสอนแบบลงมือปฏิบัติ เป็นการสอนให้ผู้เรียนกระทำกิจกรรมการเรียนรู้ ภายใต้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากผู้สอน โดยทำการปฏิบัติ ร่วมกับการใช้ทฤษฎีโดยผ่านการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความชำนาญ ความเข้าใจมากขึ้น

1.2 วิธีการสอนแบบให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ (Student Performance Method)

การสอนด้วยวิธีนี้เป็นการสอนแบบให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยผู้เรียนลงมือปฏิบัติ หลังจากได้ชมการสาธิตจากผู้สอนหรือได้ทำการศึกษาในห้องเรียนมาแล้ว โดยมีผู้สอนคอยดูแลให้ การศึกษาอย่างใกล้ชิด การสอนแบบนี้ เรียกว่า S.P.M. ส่วนมากจะใช้ในห้องปฏิบัติการ หรือโรง ฝึกงาน ถ้านำไปเปรียบเทียบกับวิทยาการศึกษา จะเข้าหลักการของPsychomotor Domain ซึ่ง Domain นี้จะเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติได้เช่นกัน ทำให้การเรียนรู้เป็นไปด้วยความรวดเร็วยิ่งขึ้น เพราะว่า ผู้เรียนนั้นได้โอกาสทดสอบความสามารถเฉพาะตัวเองต่อหน้าผู้สอน

ประเภทของการสอนแบบฝึกปฏิบัติ

1. Independent Practice หรือ Individual Learning ประเภทนี้ผู้เรียนจะฝึก ปฏิบัติงานแต่เพียงลำพัง เพื่อทดสอบความสามารถของตนเอง

2. Group Performance of Controlled Practice หรือ Group Learning ประเภทนี้ จะแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ (Task group) ทำงานด้วยกันตามคำสั่งของผู้สอน และผู้เรียนแต่ละคนจะมีทักษะแตกต่างกัน

3. Instructor and Pupil ประเภทนี้ให้ผู้เรียนสองคนจับคู่กัน โดยที่ผู้เรียนจะทำงาน สลับกันไป ผลัดกัน เป็นผู้สอนและผลัดกันเป็นผู้เรียน

4. Team performance ประเภทนี้ผู้เรียนทั้งหมดจะทำงานกันเป็นทีม แต่กลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่มอาจจะทำงานต่างกัน แต่สุดท้ายงานที่ได้มาประกอบกันจะเป็นชิ้นงานเดียวกัน

1.3 ระเบียบวิธีการสอน (Methodology) และเทคนิค

เทคนิควิธีที่ 1 การสอนทฤษฎีก่อนสอนงานปฏิบัติ เหมาะสำหรับการสอนเนื้อหาปฏิบัติ ที่มีลักษณะซับซ้อน เสี่ยงอันตราย และเนื้อหาสามารถแยกส่วนภาคทฤษฎีและปฏิบัติได้ชัดเจน

1. ชี้แนะ แนะนำงาน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเห็นคุณค่าในงานนั้น

2. ชี้ให้ความรู้ ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่จะทำ

3. ชี้ฝึกปฏิบัติ ผู้เรียนลงมือทำงาน ทำตามแบบหรือเลียนแบบ หรือลองผิดลองถูก ก่อนแล้วลองทำเอง ครูคอยสังเกตให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นระยะ ๆ จนทำได้ถูกต้อง ฝึกหลายครั้งจน ชำนาญ

4. ชี้ประเมินผล นักเรียนได้รับการประเมินทักษะปฏิบัติ และลักษณะนิสัยในการทำงาน และความยั่งยืนคงทน โดยดูความชำนาญ ถ้าชำนาญก็จะจำได้ดีและนาน

เทคนิควิธีที่ 2 การสอนงานปฏิบัติก่อนสอนทฤษฎี เหมาะสำหรับเนื้อหางานปฏิบัติที่มี ลักษณะไม่ซับซ้อนหรือเป็นงานปฏิบัติที่ผู้เรียนเคยมีประสบการณ์มาบ้างแล้ว เป็นงานเสี่ยงต่อชีวิต น้อย

1. ชี้แนะ แนะนำงาน กระตุ้นความสนใจ และเห็นคุณค่า

2. ชี้ให้ผู้เรียนปฏิบัติ และสังเกตการณ์ นักเรียนมีการปฏิบัติ สังเกต และจดบันทึก

3. ชั้นวิเคราะห์การปฏิบัติและสังเกตการณ์ ร่วมกันวิเคราะห์ พฤติกรรมการปฏิบัติ และอภิปรายผล
4. ชั้นเสริมความรู้ จากผลการวิเคราะห์และอภิปรายการปฏิบัติ ผู้สอนเสริมความรู้ที่เป็นประโยชน์
5. ชั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติงานใหม่ เพื่อปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่อง
6. ชั้นประเมินผล ประเมินทักษะปฏิบัติ ลักษณะนิสัย และความคงทนของการเรียนรู้ จากความชำนาญ

เทคนิควิธีที่ 3 การสอนทฤษฎีและปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน เหมาะสำหรับบทเรียนที่มีลักษณะของเนื้อหาภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ที่ไม่สามารถแยกจากกันได้เด็ดขาด

1. ช้่นนำ แนะนำงาน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเห็นคุณค่าในงานนั้น
2. ช้่นให้ความรู้ ให้ปฏิบัติ และให้ข้อมูลย้อนกลับไปพร้อม ๆ กัน
3. ช้่นให้ปฏิบัติงานตามลำพัง
4. ช้่นประเมินผล นักเรียนได้รับการประเมินทักษะปฏิบัติ ลักษณะนิสัยในการทำงานและความยั่งยืนคงทน โดยดูความชำนาญ เพื่อให้นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่ทำ และเกิดทักษะในการทำงานนั้นได้อย่างชำนาญตามเกณฑ์ รวมทั้งมีเจตคติที่ดีและลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานด้วย

รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของพวงเพ็ญ อินทรประวัติ (2532, หน้า 105-106) ได้กล่าวว่า รูปแบบการสอนการฝึกทักษะ มีขั้นตอนการสอนตามรูปแบบการฝึกนี้แบ่งออกได้เป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ระบุจุดมุ่งหมาย จุดมุ่งหมายต้องชัดเจน นักเรียนทุกคนเข้าใจว่าต้องการให้เขาทำอะไร
2. การอธิบายแนวทฤษฎี เมื่อบอกว่าต้องการให้นักเรียนทำอะไรแล้ว ครูก็อธิบายให้เหตุผลตามทฤษฎีว่าทำไมจึงต้องทำให้ได้ตามจุดมุ่งหมายนั้น การทำอย่างนี้จะช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจเป้าหมายได้แจ่มแจ้งขึ้น และเข้าใจต่อไปว่าทำไมจึงต้องฝึกทักษะนั้น ๆ
3. สาธิตการกระทำที่ถูกต้อง ครูอาจจะให้นักเรียนดูการแสดงสาธิต ให้ดูแบบอย่างจากภาพยนตร์ ในขั้นนี้จะเป็นขั้นที่บอกให้นักเรียนรู้ว่าการกระทำที่ถูกต้องนั้นเป็นอย่างไร
4. ฝึกหัดเลียนแบบและการรับข้อมูลย้อนกลับ เมื่อนักเรียนรู้ว่าจะต้องทำอะไรและทำอย่างไรแล้ว ครูก็ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ โดยเริ่มให้เลียนแบบจากครูให้เหมือนตามแบบให้มากที่สุด เมื่อนักเรียนทำตามแบบที่ครูทำให้ดู แต่ยังไม่ถูกต้อง ครูก็อธิบายหรือทำให้ดูใหม่จนกระทั่งนักเรียนสามารถทำตามแบบอย่างถูกต้อง หลังจากทีนักเรียนทำทำถูกต้องแล้ว ครูก็ให้ฝึกทำตามแบบที่ถูกต้องนั้นจนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่วเป็นอัตโนมัติต่อไป
5. การถ่ายโอนความรู้และทักษะ ในการเรียนนั้น ครูอาจจะให้นักเรียนทดลองฝึกในห้องเรียน หลังจากนั้นนักเรียนสามารถกระทำได้อย่างถูกต้องแล้ว ครูก็นำนักเรียนออกไปฝึกซ้อมในสนาม ต่อไปก็จัดให้มีการแข่งขันกัน แล้วให้นักเรียนดูว่าการฝึกนั้นยังบกพร่องหรือไม่ อย่างไร โดยให้นักเรียนดูการกระทำของเพื่อน ๆ ด้วยกันเอง และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่เพื่อนด้วยเพื่อที่จะให้เพื่อน ๆ ได้กระทำได้อย่างถูกต้อง ครูอาจจะให้นักเรียนคนหนึ่งลองฝึกปฏิบัติ แล้วครูก็เป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับ นักเรียนคนอื่น ๆ ก็เป็นผู้สังเกตการณ์และจดจำสิ่งที่เพื่อน ๆ ทำ และฟังข้อมูลย้อนกลับที่ครูให้ด้วย หลังจากนั้น

นักเรียนก็วิเคราะห์การกระทำของตนเองและตรวจสอบว่าตัวเองทำถูกต้องหรือไม่เอง สุดท้ายก็สามารถลงทำการแข่งขันได้จริง ๆ แต่ครูผู้สอนก็ยังคงให้ข้อมูลย้อนกลับอีกเรื่อย ๆ แม้กระทั่งในขณะทำการแข่งขัน

สิ่งจำเป็นอย่างมากในการสอนแบบฝึกปฏิบัติ

1. **สถานที่ฝึกปฏิบัติ** สถานที่ฝึกปฏิบัตินั้นจะต้องเหมาะกับจุดมุ่งหมายและวิธีการ ต้องเป็นสถานที่ที่มีความพร้อมและยืดหยุ่นได้ตามสมควร เพราะในการปฏิบัติบางครั้งจะเกิดการเปลี่ยนแปลงแผนการเดิมที่ตั้งไว้ได้ ทำให้การฝึกปฏิบัติก็จะต้องเปลี่ยนไปด้วย

2. **อุปกรณ์และเครื่องมือ** ต้องมีจำนวนพอเพียงกับจำนวนผู้เรียน ต้องมีสภาพพร้อมที่จะทำงานได้ เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ นั้นไม่ควรจำกัดเวลาเพราะการฝึกปฏิบัติบางครั้งอาจกินเวลามากกว่าที่ตั้งไว้

3. **เอกสารการฝึกปฏิบัติ** ได้แก่ คู่มือฝึกปฏิบัติ Job sheet Operation sheet Lab sheet เอกสารแนะนำประกอบการฝึก เช่น เอกสารเรื่องความปลอดภัย

4. **การเตรียมตัวของผู้เรียนผู้สอน** ผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมของผู้สอนที่จะต้องทำเป็นขั้น ๆ ไป รวมทั้งเนื้อหาในวิชาการที่จะสอนด้วย หรือจะเรียกว่าการเตรียมการสอนก็ได้ ผู้สอนต้องเตรียม Pre – test (ข้อทดสอบก่อนเรียน) ข้อสอบนี้เพื่อที่จะสำรวจความพร้อมของผู้เรียน เตรียมกิจกรรมให้ผู้เรียนร่วมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของการเรียน กิจกรรมนั้นผู้เรียนจะต้องทำได้เมื่อผู้สอนอธิบายเสร็จ

5. **การประเมินผล** จัดเตรียมข้อสอบ Post – test ไว้อีกชุดหนึ่ง เพื่อเป็นการประเมินผลของผู้เรียน เมื่อได้ผ่านการเรียนรู้ บทเรียนนั้นไปแล้วว่ามีความรู้ตรงตามจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้นหรือไม่ แต่ถ้ายังไม่รู้ถึงจุดที่เราต้องการก็ต้องหาทางเพิ่มเติมให้กับผู้เรียนอีก

ตอนที่ 2 วิธีการสอน

2.1 การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านจับใจความสำคัญ/การอ่านเพื่อความเข้าใจ คือระดับของความเข้าใจของเนื้อหา / ข้อความ ความเข้าใจนี้มาจากการทำงานร่วมกันระหว่างเนื้อหาและวิธีที่ผู้อ่านก่อให้เกิดความรู้นอกเนื้อหา / ข้อความ (Keith Rayner, Barbara Foorman, Charles Perfetti, David Pesetsky, and Mark Seidenberg, 2001 และ Tompkins, G.E., 2011)

ความเชี่ยวชาญในการอ่านขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้คำศัพท์ได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย Adams, Marilyn McCord (1994) จะถูกกำหนดโดยการพัฒนาองค์ความรู้ของแต่ละบุคคล ซึ่งก็คือ "การสร้างของกระบวนการคิด" บางคนเรียนรู้ผ่านการศึกษาศึกษาหรือการเรียนการสอนและอื่น ๆ บางคนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์โดยตรง (Tompkins, G.E., 2011)

ความเข้าใจเป็นการดำเนินการกับข้อความ เพื่อที่จะสร้างความหมายจากการอ่าน เป็นกระบวนการของการสร้างความหมาย โดยผ่านการทำงานร่วมกันแบบพลวัตระหว่าง

- (1) ความรู้ที่มีอยู่ของผู้อ่าน
- (2) ข้อมูลที่ได้จากข้อความที่ผู้อ่าน และ

(3) บริบท

การประเมินการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นกระบวนการของการอ่านจับใจความที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง (Pearson, 2009) เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน ผู้อ่านที่ประสบความสำเร็จจะต้องเปลี่ยนผ่านกระบวนการหลายอย่าง บูรณาการแหล่งที่มาที่แตกต่างกันของข้อมูล

ความเข้าใจจะเห็นได้ชัดเจนเมื่อผู้อ่านสามารถตีความและประเมินเหตุการณ์หรือเนื้อหาได้ การเชื่อมต่อข้อมูลกับสิ่งที่ผู้เรียนรู้อยู่แล้ว การปรับความรู้ในปัจจุบันที่ได้จากการรวมความคิดใหม่ ๆ หรือความคิดที่แตกต่างกันและการตรวจสอบจุดสำคัญที่สุด นั่นคือ การอ่าน "ระหว่างบรรทัด" เพื่อทำความเข้าใจความหมายพื้นฐาน

ลักษณะเฉพาะที่กำหนดวิธีการที่ประสบความสำเร็จของแต่ละบุคคลที่จะเข้าใจเนื้อหาข้อความ รวมถึงความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องภาษาและความสามารถในการหาข้อสรุป ทักษะในการตรวจสอบความเข้าใจเป็นปัจจัยอย่างหนึ่ง สุดท้ายคือความสามารถในการแก้ปัญหาความเข้าใจที่เกิดขึ้นจากการอ่าน (Tompkins, G.E., 2011)

การอ่านจับใจความเกี่ยวข้องกับการประมวลผลระดับต้น (ระดับต่ำ) การประมวลผลลึก (ระดับสูง) การประมวลผลลึกเกี่ยวข้องกับการประมวลผลความหมายซึ่งเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำและสัมพันธ์ไปยังคำที่คล้ายกัน การประมวลผลการรับรู้ระดับต้นของโครงสร้างและศาสตร์ การประมวลผลของประโยคและโครงสร้างคำและเสียงที่เกี่ยวข้อง (Cain, Kate; Oakhill, Jane, 2009)

Palincsar and Brown (1984) ได้เสนอวิธีการสอนการอ่าน ดังนี้

1. การถามคำถาม เกี่ยวข้องกับการระบุข้อมูล ประเด็นหลักของเรื่องที่อ่าน และความสำคัญ เรื่องนี้คืออะไรบ้าง พิจารณาถึงข้อมูลสำคัญ รูปแบบหรือความคิดที่ผู้อ่านค้นพบ การสร้างคำถามจะถูกนำมาใช้เป็นการทดสอบตนเองสำหรับผู้อ่าน คำถามให้บริบทสำหรับการสำรวจข้อความอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้นและความเชื่อมั่นกับการก่อสร้างของความหมาย

2. สรุป การสรุปเป็นกระบวนการของการระบุข้อมูลที่สำคัญ ประเด็นหลัก และความคิดที่ได้จากการอ่านข้อความ โดยต้องชัดเจนและสามารถส่งสารของความหมายที่สำคัญของข้อความ สรุปอาจจะอยู่บนพื้นฐานเดียววรรคส่วนของข้อความหรือทั้งหมดทาง สรุปให้แรงผลักดันให้สร้างบริบทสำหรับการทำความเข้าใจรายละเอียดข้อความ

3. การชี้แจง เกี่ยวข้องการระบุและชี้แจงที่ไม่ชัดเจน ยากหรือแวมุ่มที่ไม่คุ้นเคยของข้อความ อาจรวมถึงประโยคที่น่าอึดอัดใจ หรือโครงสร้างทางคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคย การอ้างอิงไม่ชัดเจนหรือแนวคิดที่คลุมเครือ การชี้แจงจะช่วยลดความสับสนอีกครั้ง โดยผ่านการอ่านในบริบทที่ข้อความถูกเขียนขึ้นหรือการอ่านซ้ำ และการใช้ทรัพยากรจากภายนอก เช่น พจนานุกรม

4. คาดการณ์ การคาดการณ์เกี่ยวกับความรู้เดิมของผู้อ่าน ความรู้ใหม่จากข้อความและโครงสร้างของข้อความ ในการสร้างสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับทิศทางของข้อความและความตั้งใจของผู้เขียนในการเขียน การคาดการณ์จะให้เหตุผลโดยรวมสำหรับการอ่าน - เพื่อยืนยันหรือไม่ยืนยันสมมติฐานของตนเองที่สร้างขึ้น (Doolittle et al., 2006)

สุธิดา ศิริพงศ์ (2542, หน้า 17 - 18) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับความสำเร็จในการอ่านว่า ควรมีปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับระบบการเขียน (Knowledge of the Writing System) ในลักษณะที่เป็นตัวเขียน และตัวพิมพ์ รวมถึงการสะกดคำ การผสมคำ และการอ่านออกเสียง

2. ความรู้เกี่ยวกับตัวภาษา (Knowledge of the Language) ได้แก่ความรู้เรื่องรูปแบบของคำ การเรียงเรียงคำ โครงสร้าง และไวยากรณ์ภาษา

3. ความสามารถในการตีความ (Ability of Interpretation) หมายถึงความสามารถที่จะเข้าใจจุดมุ่งหมายของบทอ่าน รู้วิธีการอ่าน เรียบเรียงเนื้อหา เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยค และสามารถติดตามความคิดของผู้เขียนได้อีกด้วย

4. ความรู้รอบตัวของผู้อ่าน (Knowledge of the World) หมายถึงความรู้รอบตัวตลอดจนประสบการณ์เดิมต่างๆของผู้อ่านที่สัมพันธ์กับบทอ่าน ยิ่งมีมากเท่าใดก็จะยิ่งประสบความสำเร็จในการอ่าน ยิ่งผู้อ่านมีประสบการณ์ หรือความรู้แตกต่างไปจากผู้เขียนมากเท่าใดก็ย่อมที่จะสร้างความลำบากใจในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากขึ้นเท่านั้น

5. เหตุผลในการอ่าน และวิธีการอ่าน (Reason of Reading and Reading Style) เหตุผลในการอ่านของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปและเหตุผลหรือความต้องการในการอ่านนี้เองที่มีผลต่อการเลือกวิธีอ่าน ดังนั้น ผู้อ่านจึงต้องทราบว่า ตนเองจะอ่านอะไร อ่านทำไม และจะอ่านอย่างไร

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน (2547, หน้า 31-32) ได้นำเสนอพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เป็นแนวคิดในการอ่าน โดยได้กำหนดพฤติกรรมไว้ในรูปของ Taxonomy แยกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. Cognitive Domain เป็นพฤติกรรมในด้านกิจกรรมของสมอง ซึ่งจำแนกได้เป็นส่วนย่อย 6 ระดับ คือ

1.1. ความรู้ คือ รู้ในข้อเท็จจริงต่าง ๆ หลักการ และกระบวนการ

1.2. ความเข้าใจ คือมีความสามารถในการแปลความ ตีความ โยงความสัมพันธ์

1.3. การประยุกต์ เป็นความสามารถที่นำหลักการต่าง ๆ มาใช้ได้อย่างถูกต้องสามารถแก้ปัญหาได้ สรุปความคิดรวบยอดได้

1.4. วิเคราะห์ คือ ความสามารถจำแนกจากส่วนรวมมาเป็นส่วนย่อยได้ พิจารณาเหตุผลหาความสัมพันธ์ของส่วนย่อยต่าง ๆ ได้ และมองเห็นโครงสร้างของส่วนต่าง ๆ ที่ประกอบกันเป็นส่วนใหญ่

1.5. สังเคราะห์ คือ ความสามารถในการรวบรวมประเด็นย่อยจากแหล่งต่างๆ เป็นรูปแบบหรือโครงสร้างใหม่

1.6. การประเมินผล คือความสามารถในการตัดสินคุณค่า เกณฑ์การตัดสินอาจขึ้นอยู่กับเงื่อนไขภายใน หรือภายนอกตัวบุคคลแล้วแต่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ

2. Affective Domain เป็นพฤติกรรมในด้านความรู้สึก อารมณ์ ทัศนคติที่เป็นผลจากการเรียนรู้ แยกเป็นส่วนย่อยได้ดังนี้

2.1. การยอมรับ เป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งเร้า เช่น ความพอใจ การยอมรับ การรับฟัง หรือความตั้งใจ

2.2. การตอบสนอง คือ การมีปฏิกริยาต่อสิ่งเร้า เช่น พอใจในสิ่งที่จะเรียน ความเต็มใจที่จะร่วมในกิจกรรม

2.3. คุณค่า มีความรู้สึกชื่นชม มีความเชื่อและเห็นคุณค่า

2.4. การรวบรวม จากการทำพอใจหรือยอมรับ หรือมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียนจะเกิดความคิดรวบยอดเฉพาะตน สามารถจะรวบรวม จัดระบบ ซึ่งตรงกับอุดมคติหรือความต้องการของตน

2.5. คุณลักษณะเฉพาะตัว เมื่อเกิดความพอใจในการเรียน จะยอมรับเอามาเป็นความคิด ความเชื่อ ซึ่งเป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

3. Psychomotor Domain เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกที่เห็นได้จากการกระทำ เช่น การรับรู้ การเลียนแบบ และสามารถริเริ่มกระทำด้วยตนเองหรือเกิดแนวคิดใหม่ปฏิบัติพลิกแพลงไปจากหลักการเดิม

Ruddell (1997 หน้า 68-69) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

1. ระดับความเข้าใจตามตัวอักษร (Literal statements) เป็นระดับที่ผู้อ่านมีความเข้าใจตามตัวอักษรที่ปรากฏในข้อความ

2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ (Interpretive statements) เป็นระดับที่ผู้อ่านต้องตีความหมายแฝงที่ผู้เขียนไม่ได้เขียนไว้โดยตรงในข้อความ

3. ระดับความเข้าใจขั้นประยุกต์ใช้ (Applied statements) เป็นระดับที่ผู้อ่านนำเอาความคิดที่ได้จากบทอ่านไปประยุกต์ใช้โดยเชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์เดิมผนวกเข้ากับความรู้ที่ได้จากบทอ่าน และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้

2.2 การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Based Learning)

การจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ เป็นวิธีการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาอย่างมีระบบระเบียบ ผู้เรียนจะได้ความรู้จาก (นวลจิตต์ เขาวงกิตพิงค์, 2545)

การสืบเสาะหาความรู้ เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย คือ การถามคำถาม ออกแบบการสำรวจข้อมูลการสำรวจข้อมูล การวิเคราะห์ การสรุปผล การคิดค้นประดิษฐ์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสื่อสารคำอธิบาย (Wu & Hsieh, 2006)

กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในระหว่างการเรียนรู้ โดยการสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมรวมถึง (Bell, T., Urhahne, D., Schanze, S., and Ploetzner, R., 2010)

- การสร้างคำถามของผู้เรียนขึ้นเอง
- ได้รับข้อมูล/เอกสาร นำสู่การตอบคำถามได้
- อธิบายข้อมูล/เอกสารที่รวบรวมได้
- การเชื่อมต่อคำอธิบายกับความรู้ที่ได้รับ จากขั้นตอนการสืบเสาะหาความรู้
- การเสนอข้อโต้แย้งและเหตุผลในการอธิบาย

การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Based Learning) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบหนึ่ง ที่ช่วยพัฒนากระบวนการคิดระดับสูงคือ ความคิดวิจารณ์ญาณ ความคิดสร้างสรรค์ และการคิดแก้ปัญหา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้สรุปแนวทางไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นสร้างความสนใจ (engagement)** เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนหรือเรื่องที่สนใจ ซึ่งอาจเกิดขึ้นเองจากความสงสัย หรืออาจเริ่มจากความสนใจของตัวนักเรียนเอง หรือเกิดจากการอภิปราย

ในกลุ่ม เรื่องที่น่าสนใจอาจมาจากเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในช่วงเวลานั้น หรือเป็นเรื่องที่เชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่เพิ่งเรียนรู้มาแล้ว เป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนสร้างคำถาม กำหนดประเด็นที่จะศึกษา ในกรณีที่ยังไม่มีประเด็นใดที่น่าสนใจ ครูอาจให้ศึกษาจากสื่อต่างๆ หรือเป็นผู้กระตุ้นด้วยการเสนอประเด็นขึ้นมาก่อน แต่ไม่ควรบังคับให้นักเรียนยอมรับประเด็นหรือคำถามที่ครูกำลังสนใจเป็นเรื่องที่จะใช้ศึกษา

เมื่อมีคำถามที่น่าสนใจ และนักเรียนส่วนใหญ่ยอมรับให้เป็นประเด็นที่ต้องการศึกษา จึงร่วมกันกำหนดขอบเขตและแจกแจงรายละเอียดของเรื่องที่จะศึกษาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น อาจรวมทั้งการรวบรวมความรู้ประสบการณ์เดิม หรือความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นำไปสู่ความเข้าใจเรื่อง หรือประเด็นที่จะศึกษามากขึ้น และมีแนวทางที่ใช้ในการสำรวจตรวจสอบอย่างหลากหลาย

2. ขั้นสำรวจและค้นหา (exploration) เมื่อทำความเข้าใจในประเด็นหรือคำถามที่สนใจจะศึกษาอย่างถ่องแท้แล้ว ก็มีการวางแผนกำหนดแนวทางการสำรวจตรวจสอบ ตั้งสมมติฐาน กำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ ลงมือปฏิบัติเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะ หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ วิธีการตรวจสอบอาจทำได้หลายวิธี เช่น ทำการทดลอง ทำกิจกรรมภาคสนาม การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยสร้างสถานการณ์จำลอง (simulation) การศึกษาหาข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงหรือจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลอย่างเพียงพอที่จะใช้ในขั้นต่อไป

3. ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (explanation) เมื่อได้ข้อมูลอย่างเพียงพอจากการสำรวจตรวจสอบแล้ว จึงนำข้อมูล ข้อเสนอแนะที่ได้มาวิเคราะห์ แปลผล สรุปผล และนำเสนอผลที่ได้ในรูปต่าง ๆ เช่น บรรยายสรุป สร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ หรือวาดรูป สร้างตาราง ฯลฯ การค้นพบในขั้นนี้อาจเป็นไปได้หลายทาง เช่น สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ โต้แย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ หรือไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ได้กำหนดไว้ แต่ผลที่ได้จะอยู่ในรูปใดก็สามารถสร้างความรู้และช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้

4. ขั้นขยายความรู้ (elaboration) เป็นการนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือแนวคิดที่ได้ค้นคว้าเพิ่มเติม หรือนำแบบจำลองหรือข้อสรุปที่ได้ไปใช้อธิบายสถานการณ์หรือเหตุการณ์อื่น ถ้าใช้อธิบายเรื่องต่างๆ ได้มาก็แสดงว่าข้อจำกัดน้อย ซึ่งก็จะช่วยให้เชื่อมโยงกับเรื่องต่างๆ และทำให้เกิดความรู้กว้างขวางขึ้น

5. ขั้นประเมิน (evaluation) เป็นการประเมินการเรียนรู้ด้วยกระบวนการต่างๆ ว่านักเรียนมีความรู้อะไรบ้าง อย่างไร และมากน้อยเพียงใด จากขั้นนี้จะนำไปสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในเรื่องอื่นๆ การนำความรู้หรือแบบจำลองไปใช้อธิบายหรือประยุกต์ใช้กับเหตุการณ์หรือเรื่องอื่นๆ จะนำไปสู่ข้อโต้แย้งหรือข้อจำกัดซึ่งก่อให้เกิดเป็นประเด็นหรือคำถาม หรือปัญหาที่จะต้องสำรวจตรวจสอบต่อไป ทำให้เกิดเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันไปเรื่อยๆ จึงเรียกว่า inquiry cycle กระบวนการสืบเสาะหาความรู้จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งเนื้อหาหลัก และหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนการลงมือปฏิบัติ เพื่อให้ได้ความรู้ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ต่อไป

2.3 การสอนแบบสาธิต

การเรียนการสอนผ่านการสาธิตให้นักเรียนมีการตั้งค่าที่อาจคิดวิเศษขั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่ปรากฏในการศึกษา โดยเฉพาะมุ่งเน้นไปที่การสาธิตวิชาเคมีที่น่าสนใจโดยครู.

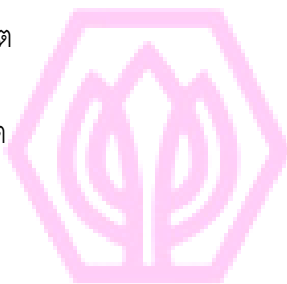
การสาธิตมักจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีข้อจำกัดในการเชื่อมต่อระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติที่เกิดขึ้นจริง หรือเมื่อผู้เรียนไม่สามารถที่จะเข้าใจการประยุกต์ใช้ทฤษฎีได้

วัตถุประสงค์ของการสาธิต คือ การจัดให้มีวิธีการที่ผู้สอนสามารถอธิบายหรือชี้แจงบางส่วน ของบริบทอย่างรวดเร็วและประหยัดเวลา เช่น แสดงการหาค่าที่ t-test ในโปรแกรม spss เป็นสิ่ง สำคัญที่ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง วิธีหนึ่งที่สามารถทำได้ คือ การตั้งคำถามระดมสมองสาธิต นอกจากนี้ผู้สอนควรให้นักเรียนมีโอกาสเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการขั้นตอน บางอย่าง และผู้เรียนสามารถสังเกตเห็นการสาธิตได้ทุกคน Caroline W. NDIRANGU

เทคนิคการสอนแบบสาธิต (Demonstration technique) เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการแสดงหรือทำสิ่งที่ต้องการให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ ให้ผู้เรียนสังเกตดูแล้วให้ผู้เรียนซักถาม อภิปราย และสรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการส สังเกตการสอนแบบสาธิต (ทศนา แคมมณี, 2557)

ประเภทของการสาธิต (Sund and Throwbridge, 1973 หน้า 117-118) ได้แบ่งการสาธิต ออกเป็น 6 ประเภทดังนี้

- 1.ครูแสดงการสาธิตคนเดียว
- 2.ครูและนักเรียนร่วมกันสาธิต
- 3.กลุ่มนักเรียนเป็นผู้สาธิต
- 4.นักเรียนคนเดียวเป็นผู้สาธิต
- 5.วิทยากรเป็นผู้สาธิต
- 6.การสาธิตเงียบ

ลักษณะห้องเรียน การสอนแบบสาธิต อาจแบ่งลักษณะของห้องเรียนหรือสถานที่ได้ 3 รูปแบบ คือ

1. การสาธิตในห้องทดลอง กระบวนการสาธิตในลักษณะนี้จะต้องอาศัยอุปกรณ์ต่าง ๆ ใน ห้องทดลอง เช่น การสาธิตเรื่องราวทางวิทยาศาสตร์ การผสมสารเคมี ซึ่งต้องใช้ความละเอียดอ่อน และขั้นตอน ผู้สาธิตต้องรู้และเข้าใจกระบวนการสาธิตเป็นอย่างดี เพราะรูปแบบการสาธิตวิธีนี้ บางครั้ง หากทำผิดพลาดอาจจะเกิดเรื่องเสียหายได้

2. การสาธิตในห้องเรียน รูปแบบการสาธิตวิธีนี้อาจจะเป็นการสาธิตเรื่องราวต่าง ๆ ของ บทเรียนที่มี ไม่จำเป็นต้องทำในห้องทดลอง และบางครั้งก็ไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์มากมาย เช่น การสาธิต วิธีการ การสาธิตทำยีน เดิน นึ่ง การสาธิตทำกราบไหว้ที่ถูกต้อง เป็นต้น

3 การสาธิตนอกห้องเรียน การสาธิตรูปแบบนี้อาจจะต้องใช้สถานที่นอกห้องเรียน เช่น สนาม กีฬา หรือในแปลงสาธิตทางการเกษตร เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยสถานที่ หรือบริเวณกว้างขวางกว่า ห้องเรียน

ลักษณะเนื้อหา รูปแบบการสอนแบบสาธิตสามารถใช้ได้กับเนื้อหาในทุกวิชา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ วัตถุประสงค์ของการสอน และผู้สอนวิเคราะห์แล้ว การใช้กิจกรรมการสาธิตจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ ดีที่สุด เช่น การทดลองวิทยาศาสตร์ การสาธิตวิธีการประกอบอาหาร หรือการสาธิตการเล่นกีฬา

หรือการออกกำลังกายในท่าที่ถูกต้อง ฯลฯ จะสังเกตได้ว่าเป้าหมายของการสอนแบบสาธิตคือ ต้องการให้ผู้เรียนได้เน้นกระบวนการของเรื่องหนึ่งเรื่องใด เพื่อที่ผู้เรียนจะได้นำไปปฏิบัติได้

บทบาทผู้สอน วิธีสอนแบบสาธิตส่วนใหญ่จะเป็นบทบาทของผู้สอนมากกว่าผู้เรียน ทั้งนี้การสอนแบบสาธิตจะมีลักษณะใกล้เคียงกับการแสดงโดยต้องการทำให้ดู และการบอกให้เข้าใจ บางครั้งเรื่องที่สาธิตนั้นอาจจะมีขั้นตอนหรือต้องอาศัยความชำนาญการในการทำ หรือบางครั้งเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสาธิตนั้นมีราคาแพง หรือแตกหักชำรุดง่าย ผู้สอนจึงต้องเป็นผู้ทำเสียเอง อย่างไรก็ตามการสาธิตที่ดีนั้นผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมด้วย โดยเฉพาะหากการเรียนการสอนเน้นอยู่ที่ตัวผู้เรียน ผู้เรียนต้องมีโอกาสได้สาธิตด้วยตนเองให้มากที่สุดเพื่อให้ได้ประสบการณ์ตรง

บทบาทผู้เรียน วิธีสอนแบบสาธิตโดยทั่วไป ผู้เรียนจะมีบทบาทน้อยเป็นเพียงผู้ดูและผู้ฟัง อาจจะมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือเล็ก ๆ น้อย เท่านั้น แต่การสาธิตที่ดีต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด ยิ่งถ้ามีโอกาสได้รับประสบการณ์ตรงด้วยคือ มีโอกาสได้ปฏิบัติภายหลังการสาธิตด้วยแล้ว ก็ยิ่งทำให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น

2.4 การสอนแบบคิดวิเคราะห์

อุทัยวรรณ แสนอุ้น (2555, หน้า 32) การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกแยกแยะ องค์ประกอบต่างๆของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ คิดพิจารณา ไตร่ตรอง ไตร่ตรอง สามารถระบุปัญหาของสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงโดยตัดสินใจแก้ปัญหาและเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างละเอียดรอบคอบมีเหตุผล

Bloom (1956) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่าหมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเพื่อหาส่วนย่อยของเหตุการณ์ เรื่องราวหรือเนื้อหาต่างๆ ว่าประกอบด้วยอะไร มีความสำคัญอย่างไร อะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผลและที่เป็นอย่างนั้นอาศัยหลักการอะไร

อเนก พ.อนุกุลบุตร (2547 หน้า 62-63) กล่าวว่า การสอนให้คิดแบบวิเคราะห์มุ่งหมายให้นักเรียนคิดอย่างแยกแยะได้ และคิดได้อย่างคล่องแคล่วหรือมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ ได้ขั้นแรกครูผู้สอนต้องรู้จักความคิดแบบวิเคราะห์นี้อย่างดีเสียก่อน ขั้นต่อไปจึงผสานการคิดแบบนี้เข้าไปในกระบวนการเรียนการสอนไม่ว่าจะใช้ระเบียบวิธีสอน เทคนิคการสอนแบบใดโดยแบ่งแนวทางการคิดในรูปกิจกรรมหรือคำถามให้พัฒนาการคิดแบบวิเคราะห์ขึ้นในตัวนักเรียน การสอนการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย (Bloom, 1956 pp.201-207)

1. การสอนการคิดวิเคราะห์แยกองค์ประกอบ (Analysis of elements) มุ่งให้นักเรียนคิดแบบแยกแยะว่าสิ่งสำเร็จรูปหนึ่งมีองค์ประกอบอะไรมีแนวทางดังนี้

1.1 วิเคราะห์ชนิด โดยมุ่งให้นักเรียนคิดและวินิจฉัยว่า บรรดาข้อความเรื่องราวเหตุการณ์ปรากฏการณ์ใดๆ ที่พิจารณาอยู่นั้น จัดเป็นชนิดใดประเภทใด ลักษณะใด ตามเกณฑ์หรือหลักการใหม่ที่กำหนด เช่น เสียชีพอย่าเสียสัตย์ ให้นักเรียนคิด (ช่วยกันคิด) ว่าเป็นข้อความชนิดใดและเพราะอะไรตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ใหม่เหมือนในตำราจุดสำคัญของการสอนให้คิดแบบวิเคราะห์ชนิดนี้ก็ต้องให้เกณฑ์ใหม่และบอกเหตุผลที่จัดชนิดตามเกณฑ์ใหม่ที่กำหนด

1.2 วิเคราะห์สิ่งสำคัญ มุ่งให้คิดแยกแยะและวินิจฉัยว่าองค์ประกอบใดสำคัญหรือไม่สำคัญ เช่น ให้ค้นหาสาระสำคัญ แก่นสาร ผลลัพธ์ ข้อสรุป จุดเด่นจุดด้อย

1.3 วิเคราะห์เลขศูนย์ มุ่งให้คิดค้นหาสิ่งที่ปรากฏไว้แฝงเร้นอยู่มิได้บ่งบอกไว้ตรงๆแต่มีร่องรอยส่งให้เห็นว่ามีความจริงนั้นซ่อนอยู่

2. การสอนการคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of relationships) มุ่งให้นักเรียนคิดแบบแยกแยะว่า มีองค์ประกอบใดสัมพันธ์กันสัมพันธ์กันแบบใด สัมพันธ์ตามกันหรือกลับกัน สัมพันธ์กันสูงต่ำเพียงไรมีแนวทางดังนี้

2.1 วิเคราะห์ชนิดความสัมพันธ์มุ่งให้คิดแบบค้นหาชนิดของความสัมพันธ์ว่าสัมพันธ์แบบตามกันกลับกันไม่สัมพันธ์กันความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบกับองค์ประกอบองค์ประกอบกับเรื่องทั้งหมดเช่น มุ่งให้คิดแบบค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งใดสอดคล้อง กับ ไม่สอดคล้องกับเรื่องนี้คำกล่าวใดสรุปผิด เพราะอะไร ข้อเท็จจริงใดไม่สมเหตุสมผลเพราะอะไรข้อความในย่อหน้าที่... เกี่ยวข้องอย่างไรกับข้อความทั้งเรื่องร้อยละกับเศษส่วน ทศนิยม เหมือนและต่างกันอย่างไบบ้าง

2.2 วิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์ โดยมุ่งให้คิดเพื่อค้นหาขนาดระดับของความสัมพันธ์ เช่น สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับมากที่สุด (น้อยที่สุด) กับสิ่งใด

2.3 วิเคราะห์ขั้นตอนของความสัมพันธ์มุ่งให้คิดเพื่อค้นหาลำดับขั้นของความสัมพันธ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เป็นเรื่องแปลกใหม่ เช่น สิ่งใดเป็นปฐมเหตุ ต้นกำเนิดของปัญหา เรื่องราว เหตุการณ์ ปรากฏการณ์สิ่งใดเป็นผลที่ตามมา ผลสุดท้ายของเรื่องราว เหตุการณ์ ปรากฏการณ์

2.4 วิเคราะห์วัตถุประสงค์และวิธีการ มุ่งให้คิดและค้นหาว่าการกระทำ พฤติกรรมพฤติกรรม มีเป้าหมายอะไร เช่น ให้คิดและค้นหาว่าการกระทำนั้นเพื่อบรรลุผลอะไร ผลคือเกิดวินัยในตนเองความไพเราะของดนตรีขึ้นอยู่กับอะไร ขึ้นอยู่กับจังหวะความตอนที่...เกี่ยวข้องอย่างไรกับวัตถุประสงค์ของเรื่อง ผลคือสนับสนุน หรือขยายความ

2.5 วิเคราะห์สาเหตุและผลที่เกิดตามมามุ่งให้คิดแบบแยกแยะให้เห็นความสัมพันธ์เชิงเหตุผลซึ่งเป็นยอดปรารถนาประการหนึ่งของการสอนให้คิดเป็น คือค้นหาเหตุและผลได้ดีเช่น ให้คิดและค้นหาว่าสิ่งใดเป็นผลของ... (สาเหตุ) สิ่งใดเป็นเหตุของ... (ผล)ตอนใดเป็นสาเหตุที่สอดคล้องกับ... เป็นผลขัดแย้งกับข้อความ ...เหตุการณ์คู่ใดสมเหตุสมผล เป็นตัวอย่างสนับสนุน

2.6 วิเคราะห์แบบความสัมพันธ์ โดยให้ค้นหาแบบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 สิ่งแล้วบอกแบบความสัมพันธ์นั้น หรือเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์คู่อื่นๆที่คล้ายกัน ทำนองเดียวกันในรูปอุปมาอุปไมย เช่น เชนติเมตร: เมตรอธิบายได้ว่า เชนติเมตรเป็นส่วนย่อยของเมตรเพราะฉะนั้น เชนติเมตร: เมตรคล้ายกับ ลูก: แม่

3. การสอนคิดวิเคราะห์หลักการ (Analysis of Organizational Principles) มุ่งให้นักเรียนคิดอย่างแยกแยะจนจับหลักการได้ว่าสิ่งสำเร็จรูปองค์ประกอบต่างๆ อยู่ในระบบใด คือหลักการอะไรขั้นตอนการวิเคราะห์หลักการต้องอาศัยการวิเคราะห์ขั้นต้น คือการวิเคราะห์องค์ประกอบ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์เสียก่อน กล่าวคือต้องแยกแยะสิ่งสมบูรณ์หรือระบบให้เห็นว่าองค์ประกอบสำคัญมีหน้าที่อย่างไรและองค์ประกอบเหล่านั้นเกี่ยวข้องอย่างไรพิจารณาจนรู้ความสัมพันธ์ตลอดจนสามารถสรุป จับหัวใจหรือหลักการได้ว่าการที่ทุกส่วนเหล่านั้นสามารถทำงานร่วมกันเกาะกลุ่มกันค้ำกันจนเป็นระบบอยู่ได้ เพราะหลักการใดผลที่ได้เป็นการวิเคราะห์หลักการ (principle) ซึ่งเป็นแบบวิเคราะห์การสอนให้คิดแบบวิเคราะห์หลักการเน้นการสอนวิเคราะห์ดังนี้

3.1 วิเคราะห์โครงสร้างมุ่งให้นักเรียนคิดแบบแยกแยะแล้วค้นหาโครงสร้างของสิ่งสำเร็จรูป นั้นไม่ว่าจะเป็นปัญหาใหม่ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ ข้อความ การทดลอง เช่นการค้นคว้านี้ (ทดลอง เนื้อเรื่องนี้ การพิสูจน์) ดำเนินการแบบใดคำตอบคือ นิยามแล้วพิสูจน์- ตั้งสมมติฐานแล้วตรวจสอบ ข้อความนี้ (คำพูด จดหมาย รายงาน) มีลักษณะใด โฆษณาชวนเชื่อเรื่องนี้มีการนำเสนอเช่นไร – ชูให้ กลัวแล้วล่อให้หลง

3.2 การวิเคราะห์หลักการมุ่งให้นักเรียนคิดแบบแยกแยะแล้วค้นหาความจริงแม่บทของสิ่ง นั้นเรื่องราว นั้น สิ่งสำเร็จรูปนั้นโดยการคิดหาหลักการเช่นหลักการสำคัญของเรื่องนี้มีว่าอย่างไร-ยึด ความเสมอภาคระเบียบวิธีวิทยาศาสตร์เหตุการณ์ครั้งนี้ลูกถามมากขึ้น (สงบรุนแรง) เนื่องจากอะไรคำ โฆษณา (แฉลงการณ์ การกระทำ) ใช้วิธีใดจงใจให้ความหวัง

วีระ สุตสังข์ (2550 หน้า 26-28) ได้กล่าวไว้ว่าวิธีการคิดสามารถฝึกสมองให้มีทักษะการคิด วิเคราะห์ให้พัฒนาขึ้นสามารถฝึกตามขั้นตอนได้ดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เป็นการกำหนดวัตถุ สิ่งของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อเป็นต้นเรื่องที่จะใช้วิเคราะห์

2. กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์เป็นการกำหนดประเด็นสงสัยจากปัญหาหรือสิ่งที่วิเคราะห์ อาจจะกำหนดเป็นคำถามหรือกำหนดวัตถุประสงค์การวิเคราะห์เพื่อค้นหาความจริงสาเหตุหรือ ความสำคัญ

3. กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์ เพื่อใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่นเกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน

4. กำหนดการพิจารณาแยกแยะ เป็นการกำหนดการพินิจวิเคราะห์ แยกแยะและกระจายสิ่ง ที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อย ๆ โดยอาจใช้เทคนิคคำถาม 5 W 1 H ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) และ How (อย่างไร)

5. สรุปคำตอบ เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบหรือตอบปัญหา ของสิ่งที่กำหนดให้

ประโยชน์การคิดวิเคราะห์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540, หน้า161) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่ใช้วิธีการคิดแบบนี้ในหลายด้าน ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

- 1.สามารถปฏิบัติงานอย่างมีหลักการและเหตุผลและได้งานที่มีประสิทธิภาพ
- 2.สามารถประเมินงานโดยใช้กฎเกณฑ์อย่างสมเหตุสมผล
- 3.สามารถประเมินตนเองอย่างมีเหตุผลและมีความสามารถในการตัดสินใจอย่างดีอีกด้วย
- 4.ช่วยให้สามารถแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล
- 5.ช่วยให้สามารถกำหนดเป้าหมาย รวบรวมข้อมูลที่ชัดเจน ค้นหาความรู้ทฤษฎีหลักการตั้ง ข้อสันนิษฐาน ตีความหมาย ตลอดจนการหาข้อสรุปได้ดี
- 6.ช่วยให้ผู้คิดมีความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง จนถึงขั้นความสามารถเป็นนาย ของภาษาได้ช่วยให้คิดได้อย่างชัดเจน คิดได้อย่างถูกต้อง คิดอย่างลึกซึ้งและคิดได้อย่าง สมเหตุสมผล

7.ช่วยให้เกิดปัญญา มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีความเมตตา และบุคลิกภาพในทางสร้างประโยชน์ต่อสังคม

8.ช่วยให้พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง ใฝ่หาความรู้ที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคสารสนเทศและเทคโนโลยี

2.5 การสอนแบบคิดสังเคราะห์

สุวิทย์ มูลคำ (2547) การคิดเชิงสังเคราะห์คือการรวบรวมส่วนประกอบย่อยต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันอย่างผสมผสานกลมกลืนจนกลายเป็นสิ่งใหม่ที่มีเอกลักษณ์และคุณสมบัติเฉพาะที่แตกต่างไปจากสิ่งเดิม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสิ่งใหม่ เพื่อนำบทสรุปไปประยุกต์ใช้หรือต่อยอดความรู้เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนแจ่มแจ้งและครบถ้วน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา เพื่อนำไปสู่การคิดสร้างสรรค์ ซึ่งการคิดเชิงสังเคราะห์จะช่วยให้เราสามารถจัดระบบระเบียบข้อมูลที่กระจัดกระจายในความคิดของเราได้อย่างเหมาะสม ทำให้ย่นระยะเวลาในการคิด ความคิดของเราจะมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ไม่คลุมเครือ อีกทั้งยังสามารถช่วยให้เราได้สิ่งใหม่ ๆ และนำมาใช้ในบริบทชีวิตจริงได้ เกิดความรอบคอบในแนวทางปฏิบัติเนื่องจากการคิดสังเคราะห์ที่มีข้อมูล อย่างครบถ้วนรอบด้าน ความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการคิดจะมีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อยอันจะทำให้เราสามารถสร้างสรรค์สิ่งที่มีประโยชน์ทั้งต่อสังคมและตัวของเราได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2545)

การคิดเชิงสังเคราะห์ แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะได้แก่

1. การคิดสังเคราะห์เชิงวิพากษ์เป็นการวิพากษ์เรื่องราวต่างๆ หรือประเด็นต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปบางประการที่เหมาะสม สามารถนำมาใช้ในสิ่งที่เราต้องการต่อไปและต่อบัณฑิตผู้ประสงค์ที่เราตั้งไว้

2. การคิดสังเคราะห์เชิงสร้างสรรค์เป็นการนำแนวความคิดต่างๆ หรือประเด็นต่างๆ ที่ได้รับมาจัดรูปความสัมพันธ์เชื่อมโยงอย่างสมเหตุสมผล กลายเป็นสิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อนหรือมีความใหม่สำหรับเราเหมาะสมแก่การนำ มาใช้งานบางอย่างตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์การคิดสังเคราะห์

1. เพื่อสร้างสิ่งใหม่
2. เพื่อนำบทสรุปไปประยุกต์ใช้หรือต่อยอดความรู้
3. เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนแจ่มแจ้งและครบถ้วน
4. เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ชัดเจน
5. เพื่อนำไปสู่การคิดสร้างสรรค์

ตอนที่ 3 แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้แตกต่างกัน คำว่า “ความพึงพอใจ” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “satisfaction” มีความหมายโดยทั่วไปว่า “ระดับความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2538, หน้า98)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2541, หน้า 81) ได้กล่าวว่าความพึงพอใจ (satisfaction) หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของบุคคลที่ได้รับการตอบสนองเมื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในสิ่งที่ต้องการ และ

คาดหวัง ความพึงพอใจเป็นความชอบของแต่ละบุคคล ซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกัน อาจเนื่องจากพื้นฐานทางการศึกษา ทางด้านเศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม

ศุภสิริ โสมาเกตต์ (2544, หน้า155) ได้ให้แนวคิดว่าการดำเนินการเรียนการสอนนั้น ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำให้ที่ได้รับมอบหมายหรือต้องการปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนซึ่งในสภาพปัจจุบันเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำ ปรึกษา จึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียน การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนหรือการปฏิบัติงาน มีแนวคิดพื้นฐานที่ต่างกัน 2 ลักษณะ คือ

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน

การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ไม่ได้รับการตอบสนอง จากแนวคิดนี้ ครูผู้สอนที่ต้องการให้กิจกรรมการเรียนรู้อบรมผลสำเร็จ จึงต้องคำนึงถึงการจัดบรรยากาศและสถานการณ์รวมทั้งสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียนให้มีแรงจูงใจในการทำกิจกรรมจนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2. ผลของการปฏิบัติงานที่นำไปสู่ความพึงพอใจ

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ และผลการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปของรางวัล หรือผลตอบแทน แบ่งออกเป็นผลตอบแทนภายใน (Intrinsic rewards) และผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic rewards) โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ปริมาณของผลตอบแทนที่ผู้ปฏิบัติได้รับ นั่นคือ ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานจะถูกกำหนดโดยความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนที่เกิดขึ้น และการรับรู้เรื่องเกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทนที่รับรู้แล้ว ความพึงพอใจย่อมเกิดขึ้น

แนวคิดนี้ถูกนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงผลตอบแทนหรือรางวัลภายใน ซึ่งเป็นผลด้านความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดขึ้น เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่ได้รับจากการเอาชนะความยากลำบากต่าง ๆ และสามารถปฏิบัติกิจกรรมที่ยุ่งยากได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ มีความมั่นคงและได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ส่งผลตอบแทนภายนอกเป็นรางวัลที่ได้จากผู้อื่น เช่น ได้รับการยกย่องชมเชยจากครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือแม้กระทั่งการให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ

สรุปความพอใจหมายถึงความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาจจะเป็นไปในเชิงการประเมินค่าว่าความรู้สึกหรือทัศนคตินั้นเป็นไปในทางบวก หรือ ทางลบ ความรู้สึกหรือทัศนคติในทางบวก เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อมีความสุข ได้รับการตอบสนองอย่างสมบูรณ์หรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ญาณัญ ภาศิริภัทร์ธาดา (2553) รายงานการวิจัยในชั้นเรียนระดับอุดมศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในการเรียนวิชาหลักการตลาดโดยการสอนแบบมีส่วนร่วม (Active Learning) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนและผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา MKT 1101 หลักการตลาดของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาก่อนและหลังการทดลองใช้การสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการวิจัยนี้เป็นวิธีการทดลองแบบหนึ่งกลุ่มวัดก่อนหลัง (One Group Pretest - Posttest Design) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาภาคปกติที่ลงทะเบียนเรียนวิชา MKT 1101 หลักการตลาดในภาคเรียนที่ 1/2553 คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาจำนวน 30 คนที่ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1.แผนการสอนแบบมีส่วนร่วม (Active Learning) 2.แบบสังเกตพฤติกรรม 3. แผนภูมิการมีส่วนร่วม 4. ระเบียบพฤติกรรม 5. แบบทดสอบวัดความรู้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยออกแบบการทดลองแบบ One Group Pretest - Posttest Design ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่า t-test, ANOVA One-way Analysis of variance ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพความสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรมและการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในการเรียนวิชาหลักการตลาดโดยการสอนแบบมีส่วนร่วม (Active Learning) พัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญมีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำข้อสอบได้คะแนนสูงมากกว่าเดิมซึ่งยังมิเคยได้รับการจัดแผนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมาก่อนทำให้พฤติกรรมและการเรียนของนักศึกษาภาคทฤษฎีและทักษะการปฏิบัติรายวิชา MKT 1101 หลักการตลาดเป็นไปตามประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการสอนแบบมีส่วนร่วมสูงกว่าก่อนเรียนได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรคือ 70% ขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สิริมณี บรรจง (2553) การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยใช้วิธีสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องอาหารและสุขภาพอนามัยสำหรับเด็กปฐมวัยและเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติในการดูแลสุขภาพอนามัยเด็กของนักศึกษาโดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 แขนงวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาอาหารและอนามัยสำหรับเด็กปฐมวัย ปีการศึกษา 2553 จำนวน 32 คน โดยให้นำแผนการเรียนรู้ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กที่เกี่ยวข้องกับอาหารและสุขภาพอนามัย เน้นทักษะการปฏิบัติไปทดลองใช้กับนักศึกษาจำนวน 5 ครั้ง ตั้งแต่เดือน มิถุนายน-กันยายน 2553 เน้นให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะปฏิบัติจริง ตามขั้นตอนของรูปแบบการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ ประเมินทักษะปฏิบัติก่อนหลังทดลองและความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้ง 5 แผน สามารถพัฒนาทักษะปฏิบัติด้านการดูแลสุขภาพเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 แขนงวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาได้ดี ทำให้นักศึกษามีทักษะปฏิบัติดีขึ้นจากระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 1.47) เป็นระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 2.54) ทางด้านทักษะปฏิบัติเป็นรายบุคคลของนักศึกษานักศึกษามีค่าเฉลี่ยดีขึ้นจากเดิมทุกคน โดยมีทักษะปฏิบัติดีขึ้นอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 20 คน (ร้อยละ 62.50) ทักษะปฏิบัติตามกิจกรรมที่ปฏิบัติของการจัดนิทรรศการอาหารเด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 2.75) รองลงมาคือทักษะด้านการปฐมพยาบาล (ค่าเฉลี่ย 2.59) และด้านการประกอบอาหาร (ค่าเฉลี่ย 2.56) ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมี ความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้

ตามรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด(ค่าเฉลี่ย4.62)และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจรูปแบบกิจกรรมตามแผนการเรียนรู้การประกอบอาหารมากที่สุด(ค่าเฉลี่ย4.90) รองลงมาคือการจัดนิทรรศการอาหารสำหรับเด็กปฐมวัย(ค่าเฉลี่ย4.83)ความพึงพอใจที่มีต่อการสอนด้วยรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติในระดับมากที่สุด(ค่าเฉลี่ย4.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย4.95) รองลงมาคือความเหมาะสมของสื่อการเรียนรู้/วิทยากร(ค่าเฉลี่ย4.84)

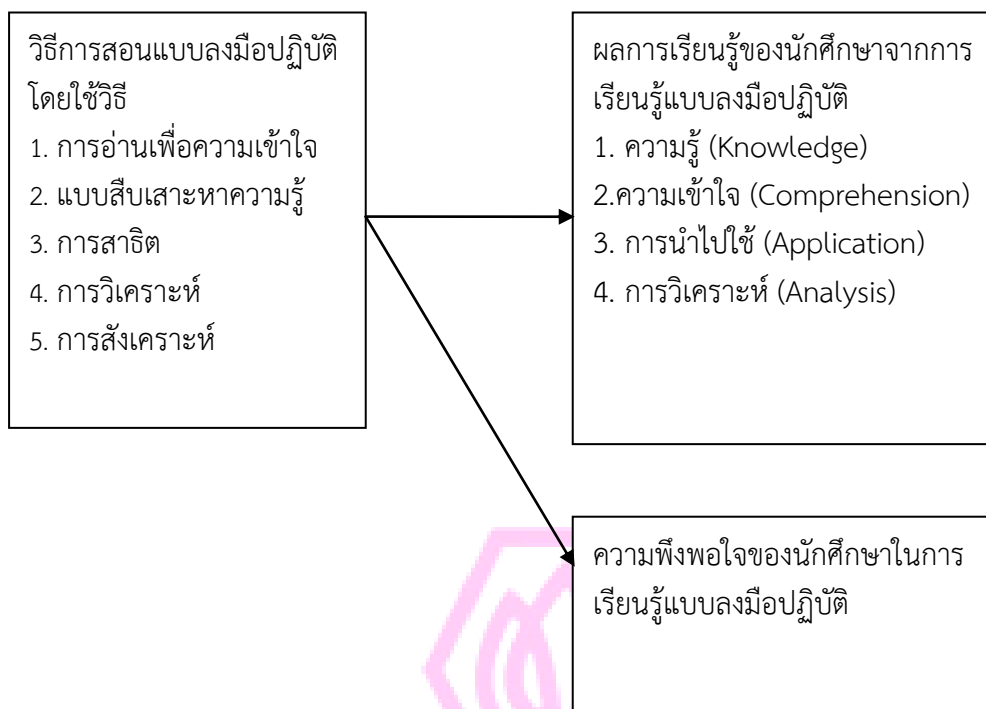
ปิยดา ยศสุนทร (2553) การใช้การสอนแบบสาธิตร่วมกับการลงมือปฏิบัติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกระบวนวิชาเคมีประยุกต์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีประยุกต์ จากการใช้การสอนแบบสาธิตร่วมกับการลงมือปฏิบัติ และศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้การสอนแบบสาธิตร่วมกับการลงมือปฏิบัติ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 คือบทนำ ปีโตรเลียม เชื้อเพลิงทดแทน ตอนที่ 2 คือ พลาสติก สี ยางสังเคราะห์ ยางธรรมชาติ ตอนที่ 3 คือ น้ำ และผลิตภัณฑ์ซักล้าง และทำความสะอาด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองครั้งนี้ เป็นนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่ศึกษารายวิชาเคมีประยุกต์ ในภาคการเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 17 คน โดยการทดลองใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest-Posttest Design

ผลการวิจัยปรากฏว่า การใช้การสอนแบบสาธิตร่วมกับการลงมือปฏิบัติมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 71.85 ผลสัมฤทธิ์ของการสอนแบบสาธิตร่วมกับการลงมือปฏิบัติ มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนร้อยละ 93.14 และความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้การสอนแบบสาธิตร่วมกับการลงมือปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

จารุกิตต์ สายสิงห์ (2558) ผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอนรายวิชาการบริหารสารสนเทศ 2 โดยเน้นรูปแบบฝึกปฏิบัติจริง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอนรายวิชาการบริหารสารสนเทศ 2 ในรูปแบบฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง 2) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียนและแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศชั้นปีที่ 2 จำนวน 2 หมู่เรียน จำนวน 62 คน สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียน พบว่าการทดสอบหลังเรียนมีนักศึกษาผ่านเกณฑ์ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 67.74 และนักศึกษาที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนบรรยายและพาฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเองแล้วจึงดำเนินการทดสอบสอบ พบว่า การทดสอบหลังเรียนมีนักศึกษาผ่านเกณฑ์ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 90.32 2) ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน รายวิชาการบริหารสารสนเทศ 2 โดยเน้นรูปแบบฝึกปฏิบัติจริงของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษา มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ด้านเนื้อหาของรายวิชา ($\bar{X} = 3.93$) ด้านอาจารย์ผู้สอน ($\bar{X} = 3.92$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.89$) ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.70$) และด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.68$)

เจนศักดิ์ คชนิล และ ยมลภัทร ภัทรคุปต์ (2556) การพัฒนาการเรียนรู้ในห้องเรียนของนักศึกษาสาขาบริหารงานก่อสร้าง การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อทำการศึกษาและเลือกใช้วิธีการเรียนที่เหมาะสมที่สุดสำหรับนักศึกษาที่เรียนรายวิชาการเขียนแบบสถาปัตยกรรมด้วยคอมพิวเตอร์ ของนักศึกษาหลักสูตรบริหารงานก่อสร้างชั้นปีที่ 4 คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จำนวน 25 คน โดยมีขั้นตอนการศึกษาคือ จัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนจำนวน 3 วิธีคือ การบรรยายโดยใช้สื่อการเรียน คือ MS Power Point และการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง (วิธี A) การบรรยายโดยใช้สื่อการเรียน คือ คลิปวิดีโอการสอน และการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง (วิธี B) และการบรรยายโดยใช้สื่อการเรียน คือ กระดานไวท์บอร์ดและการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง (วิธี C) ทำการเก็บข้อมูลด้านความรู้จากแบบทดสอบความรู้ เก็บข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนด้วยแบบสังเกตพฤติกรรม และด้านความพึงพอใจจากแบบสอบถาม ผลจากการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธี C เหมาะสมที่สุดในทุกด้านที่ทำการประเมิน คือด้านความรู้ของผู้เรียน วิธี C (88.60%), วิธี A (73.20%), และวิธี B (70.80%) ผลคะแนนเฉลี่ยพบว่า วิธี A และ วิธี B มีคะแนนเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกันมากโดยมีค่าเฉลี่ยทั้งสองวิธีเท่ากับ ร้อยละ 72 ซึ่งวิธี C มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั้งสองวิธีเท่ากับร้อยละ 16.6 สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธี C เหมาะสมที่สุดในด้านความรู้ของผู้เรียน ด้านการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน วิธี C (4.24), วิธี A (3.96), และวิธี B (3.68) โดยมีระดับการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ดังนี้ วิธี C ระดับมาก, วิธี A ระดับมาก, และ วิธี B ระดับมากและด้านความพึงพอใจของผู้เรียน ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจของผู้เรียนแต่ละด้านดังนี้ คือ ด้านการเตรียมการสอน ทุกวิธีอยู่ในระดับมาก ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา วิธี A ระดับมาก วิธี B ระดับปานกลาง วิธี C ระดับมากที่สุด ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน วิธี A, B ระดับมาก วิธี C ระดับมากที่สุด และด้านการใช้อุปกรณ์และสื่อในการสนับสนุนการเรียนรู้ ทุกวิธีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจ วิธี A ระดับมาก วิธี B ระดับมาก และวิธี C ระดับมากที่สุด โดยปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนในการวิจัยนี้คือ การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในชั้นเรียน วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก

กรอบความคิดการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการทำการวิจัย มีขั้นตอนในการทำวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาปริญญาตรีภาคปฏิบัติ ชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนในรายวิชาTMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) ภาคการศึกษาที่2ปีการศึกษา 2557 จำนวน 52 คนซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด(Census)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ แผนจัดการเรียนรู้รายวิชาTMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) แบบประเมินผลงานวิจัยและการนำเสนอผลการวิจัยข้อสอบวัดผลและแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้

1. แผนจัดการเรียนรู้รายวิชาTMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry)แบบใช้วิจัยเป็นฐานประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 15ครั้งสร้างขึ้นโดยผู้วิจัยเองมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสารบทความวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการสอนแบบให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อสรุป เนื้อหาสาระสำคัญของหลักการสอนแบบแบบใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาTMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry)

1.2 ผู้วิจัยศึกษาคำอธิบายรายวิชาจุดมุ่งหมายรายวิชาTMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) เพื่อนำมาเนื้อหาวิชามาพัฒนาเป็นวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้

1.3 ผู้วิจัยศึกษาหลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาTMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry)

2. ข้อสอบวัดผล ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นตามแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) และใช้หลักแนวคิด Cognitive Domain ของ Bloom จำนวน 4 ข้อ เพื่อทดสอบหาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชานี้

2.1 ระดับค่าคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมแบ่งเป็น 8 ระดับ ได้แก่

สัญลักษณ์	ค่าระดับคะแนน	ความหมาย
A	4.0	ดีเยี่ยม (Excellent)
B+	3.5	ดีมาก (Very Good)
B	3.0	ดี (Good)
C+	2.5	ค่อนข้างดี (Fairly Good)
C	2.0	พอใช้ (Fair)
D+	1.5	เกือบพอใช้ (Almost Fair)
D	1.0	อ่อน (Poor)
F	0.0	ตก (Failure)

3. แบบประเมินผลงานวิจัยและการนำเสนอผลการวิจัยพิจารณาจาก 2 ส่วนคือเล่มรายงานวิจัยและการนำเสนอผลงานวิจัย (คะแนนเต็ม 50 คะแนน) มีรายละเอียดดังนี้

3.1 เล่มรายงานวิจัยคะแนนเต็ม 40 คะแนนมีเกณฑ์การประเมินผลดังนี้

3.1.1 มีรายละเอียดครบถ้วนตามรูปแบบรายงานการวิจัย 5 คะแนน

3.1.2 ความถูกต้องความสอดคล้องของหัวข้อการวิจัยคำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย 5คะแนน

3.1.3 การออกแบบการวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย (การเลือกประชากรกลุ่มตัวอย่างขนาดกลุ่มตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล) 15คะแนน

3.1.4 แบบสอบถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยรอบการวิจัย 10 คะแนน

3.1.5 วิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้องตามสถิติที่ใช้ 5คะแนน

3.1.6 สรุปผลการวิจัยสามารถตอบคำถามการวิจัยได้ถูกต้อง 10คะแนน

3.2 การนำเสนองานวิจัยคะแนนเต็ม10 คะแนนเกณฑ์การประเมินผลดังนี้

3.2.1 สื่อนำเสนอเช่น power point เข้าใจง่าย 5 คะแนน

3.2.2 บุคลิกภาพการพูดน้ำเสียง2.5 คะแนน

3.2.3 การตอบคำถาม2.5 คะแนน

4.แบบสอบถามความพึงพอใจ สำหรับกลุ่มตัวอย่าง จะใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบปลายปิด (Closed-end Question) โดยผู้วิจัยอ้างอิงและประยุกต์แบบสอบถามให้เข้ากับ

งานวิจัยครั้งนี้ โดยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ชั้นปี การศึกษา เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่าแบบ Likert ชนิด 5 ระดับ ไว้ดังนี้

ตารางที่ 4 เกณฑ์การให้คะแนนข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่าแบบ Likert ชนิด 5 ระดับ

รายการ	เกณฑ์การให้คะแนนในแบบสอบถาม	
	ระดับคะแนน	
พึงพอใจมากที่สุด	5	
พึงพอใจมาก	4	
พึงพอใจปานกลาง	3	
พึงพอใจน้อย	2	
พึงพอใจน้อยที่สุด	1	

ผู้วิจัยกำหนดความหมายของคะแนนของข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่าแบบ Likert ชนิด 5 ระดับไว้เพื่อการสรุปผลดังนี้

ตารางที่ 5 ความหมายของคะแนนของข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่าแบบ Likert ชนิด 5 ระดับ

ระดับคะแนน	การสรุปความหมาย
4.500 - 5.000	ระดับพึงพอใจมากที่สุด
3.500 - 4.499	ระดับพึงพอใจมาก
2.500 - 3.499	ระดับพึงพอใจปานกลาง
1.500 - 2.499	ระดับพึงพอใจน้อย
1.000 - 1.499	ระดับพึงพอใจน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือแบบสอบถามดังกล่าวนำมาตรวจสอบ ดังนี้

1. การทดสอบความตรง (Test of Validity) ด้วย IOC (สุวิมล ติรภานันท์, 2551, หน้า 147-148) การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เป็นการตรวจสอบโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา (Subject Matter Specialists) หรือผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบคำถาม โดยการแสดงความเห็นเป็นรายข้อ การตรวจสอบและประเมินคุณภาพของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับผู้ทรงคุณวุฒิแบบเจาะจงจำนวน 5 ท่าน

Comment [s1]: ครูอาจารย์ต้องการทราบทั้งหมด 3 เรื่องหรือมาถามวิจัย 3 ข้อหรือเปล่าครับ

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนแบบวิจัยเป็นฐานกับผลการเรียนรู้
2. ผลการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานเป็นอย่างไร (ตัวแปรตาม)
3. ความพึงพอใจของนักศึกษาเป็นอย่างไร

ให้ปรับเพิ่มในคำถามวิจัย และวัตถุประสงค์ด้วย

Comment [s2]: ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเสริมสร้างทักษะ

การพัฒนา

ระยะเวลาการเรียนและผู้สอน

ความรู้ในกระบวนการวิจัย

วัดอย่างไร ไม่เห็นมีระบุในเครื่องมือ

เมื่อได้ความเห็นมาแล้ว ใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Item - Objective Congruence) มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์กำหนดค่าของข้อมูล ดังนี้

ค่า IOC ≥ 0.6 หมายความว่า คำถามข้อนั้นจะวัดได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำไปใช้ดำเนินการวิจัยต่อไปได้ทันที

ค่า IOC ≤ 0.6 หมายความว่า คำถามข้อนั้นจะวัดไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยสมควรปรับปรุงแก้ไขเสียใหม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองทุกขั้นตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. เก็บข้อมูลจากผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้
2. เก็บข้อมูลจากแบบประเมินผลงานวิจัยและการนำเสนอผลการวิจัย
3. เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ค่าเฉลี่ยร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามการวิจัยโดยใช้สถิติเชิงอนุมานได้แก่ **One sample t-test**

Comment [s3]: T-test. ใช้สำหรับการทดสอบความแตกต่าง/เปรียบเทียบของคะแนนเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม
แต่วัตถุประสงค์ของอาจารย์มีคือศึกษาความสัมพันธ์ของการสอนแบบใช้วิจัยเป็นฐานกับผลการเรียนรู้ ดังนั้น ไม่น่าจะถูกต้อง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาจากวิธีการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาจากวิธีการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจึงได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์และความหมายที่ใช้แทนค่าสถิติในการนำเสนอ ดังนี้

\bar{x}	หมายถึง	มัชฌิมเลขคณิต หรือค่าเฉลี่ย (mean)
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เพศหญิง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 92.30 เพศชาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว และเป็นนักศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมด 52 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	4	7.7
	หญิง	48	92.3
	รวม	52	100
สาขาวิชา	การจัดการการท่องเที่ยว	52	100
	รวม	52	100
ชั้นปีการศึกษา	ชั้นปีที่ 3	52	100
	รวม	52	100

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry)

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลของการใช้วิธีการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติมีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยใช้สถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสถิติทดสอบที (One-Sample t-test) รายละเอียดของผลการวิเคราะห์มีดังนี้

2.1 การวัดผลการเรียนรู้จากแบบทดสอบทั้งกลางและปลายภาคผลงานวิจัยและการนำเสนอรายงานวิจัย

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้เรียนสามารถทำวิจัยทางด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้สำเร็จโดยทำวิจัยเป็นรายคู่ต่อหนึ่งเล่มวิจัยซึ่งในแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผู้เรียนจะพัฒนางานวิจัยไปพร้อมกับการสอนเนื้อหาในแต่ละสัปดาห์ โดยรายงานความคืบหน้าแก่ผู้สอนทุกสัปดาห์และในสัปดาห์สุดท้ายของการเรียนการสอน แต่ละคู่จะต้องนำเสนอรายงานผลการวิจัย

ตารางที่ 2 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry)

คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	การแปลผล
58	1	1.9	เกือบพอใช้
59	2	3.8	เกือบพอใช้
60	1	1.9	พอใช้
64	1	1.9	พอใช้
65	1	1.9	ค่อนข้างดี
66	6	11.5	ค่อนข้างดี
67	1	1.9	ค่อนข้างดี
68	2	3.8	ค่อนข้างดี
69	6	11.5	ค่อนข้างดี
70	6	11.5	ดี
71	4	7.7	ดี
72	3	5.8	ดี
73	6	11.5	ดี
74	3	5.8	ดี
75	3	5.8	ดีมาก

คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	การแปลผล
76	1	1.9	ดีมาก
77	2	3.8	ดีมาก
78	2	3.8	ดีมาก
80	1	1.9	ดีเยี่ยม
รวม	52	100.0	

จากตาราง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาจากการสอบทั้งกลางภาค ปลายภาค ผลงานวิจัยและการนำเสนอผลงานวิจัย พบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ในระดับดีมาก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 15.34 รองลงมาระดับดี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 42.31 และระดับค่อนข้างดี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 ดังตารางที่ 2

2.2 การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติกับเกณฑ์มาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักศึกษากับการสอนแบบลงมือปฏิบัติกับเกณฑ์มาตรฐานผู้วิจัยวัดจากคะแนนรวมทั้งหมดในรายวิชา คะแนนเต็ม 100 คะแนน โดยใช้สถิติได้แก่ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสถิติทดสอบที (One-sample t-test)

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์มาตรฐาน

รายละเอียด	N	\bar{X}	S.D.	One-Sample t-test		
				t	df	p
กิจกรรม....	52	70.17	4.89	0.26	51	0.4

*นัยสำคัญที่ 0.05

จากตาราง พบว่าคะแนนผลการเรียนเฉลี่ยของผู้เรียนเท่ากับ 70.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.89 แสดงว่าคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่ามาตรฐานเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 70 คะแนนด้วยสถิติทดสอบทีพบว่าผลการเรียนรู้เฉลี่ยของผู้เรียนไม่แตกต่างกับเกณฑ์มาตรฐานรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ

การวิเคราะห์ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 10 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่าแบบ Likert ชนิด 5 ระดับ สอบถามความพึงพอใจ ด้าน2 คือ ด้านเนื้อหา และด้านรูปแบบการนำเสนอ โดยค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตารางที่ 4 แสดงระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ จำแนกเป็นรายด้าน

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การแปลความหมาย
ด้านการสอนของอาจารย์			
1.มีการเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับนักศึกษา	3.69	0.54	พึงพอใจมาก
2.มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชา	3.81	0.56	พึงพอใจมาก
3.วิธีการสอนส่งเสริมให้นักศึกษาได้ประยุกต์แนวคิดศาสตร์ทางวิชาชีพ	3.62	0.60	พึงพอใจมาก
4.อาจารย์สอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.83	0.71	พึงพอใจมาก
5.การให้โอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน	3.79	0.57	พึงพอใจมาก
ด้านการเรียนรู้ของนักศึกษา			
6.เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน	3.83	0.65	พึงพอใจมาก
7. มีการคิดอย่างมีเหตุผล	3.85	0.57	พึงพอใจมาก
8. มีการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม	3.98	0.75	พึงพอใจมาก
9.มีความรับผิดชอบในหน้าที่	4.04	0.74	พึงพอใจมาก
10.มีการพัฒนาพฤติกรรมในการแก้ปัญหา	3.87	0.79	พึงพอใจมาก
ด้านการประเมินผล			
11. วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน	3.83	0.51	พึงพอใจมาก
12.การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์และข้อตกลงที่กำหนดไว้ล่วงหน้า	3.79	0.57	พึงพอใจมาก
ด้านความรู้ของนักศึกษา			
13.นักศึกษามีความเข้าใจกระบวนการวิจัย	3.62	0.69	พึงพอใจมาก
14.นักศึกษสามารถทำวิจัยได้	3.69	0.61	พึงพอใจมาก
15.นักศึกษานำโปรแกรม spssคำนวณข้อมูลได้	3.58	0.75	พึงพอใจมาก
16.มีทัศนคติที่ดีต่อการวิจัย	3.58	0.70	พึงพอใจมาก
ด้านการเรียนการสอน			
17.ระยะเวลาเรียนเหมาะสม	3.71	0.61	พึงพอใจมาก

18.การใช้สื่อประกอบการสอนอย่างเหมาะสม	3.48	0.75	พึงพอใจปานกลาง
19.มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการเรียนการสอน	3.67	0.68	พึงพอใจมาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	3.79	0.57	พึงพอใจมาก

จากตาราง ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ พบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยภาพรวมเท่ากับ 3.79 มีระดับความพึงพอใจมาก แสดงว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากต่อการเรียนการสอนแบบลงมือปฏิบัติและทุกด้านมีระดับความพึงพอใจระดับมาก เว้นด้านการเรียนการสอน หัวข้อการใช้สื่อประกอบการสอนอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 มีระดับความพึงพอใจปานกลาง

เมื่อจำแนกความพึงพอใจของนักศึกษาออกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสอนของอาจารย์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 รองลงมา ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชา และการให้โอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และ 3.79 ตามลำดับ

ด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีความรับผิดชอบในหน้าที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 รองลงมาได้แก่มีการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 และการคิดอย่างมีเหตุผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85

ด้านด้านการเรียนการสอนพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ระยะเวลาเรียนเหมาะสมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 รองลงมาได้แก่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการเรียนการสอนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67

ด้านความรู้ของนักศึกษาพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักศึกษาสามารถทำวิจัยได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 รองลงมาได้แก่นักศึกษามีความเข้าใจกระบวนการวิจัยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62

ด้านการประเมินผลพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 และการวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์และข้อตกลงที่กำหนดไว้ล่วงหน้าค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องศึกษาการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาจากวิธีการสอนแบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) 2.เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาจากวิธีการสอนแบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ปีการศึกษา 2557 จำนวน 52 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 52 คน โดยใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนจัดการเรียนรู้รายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) แบบทดสอบของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้แบบประเมินผลรูปเล่มวิจัยและการนำเสนอและแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนโดยการเรียนการสอนแบบลงมือปฏิบัติ

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบ แบบประเมินผลรูปเล่มวิจัยและการนำเสนอ และแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนาได้แก่ความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถิติเชิงอนุมานด้วยสถิติการทดสอบ One-sample t-test เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกับเกณฑ์มาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติกับนักศึกษาในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกระบวนการทำวิจัยด้วยตนเองเน้นการลงมือปฏิบัติและการอภิปรายผลที่ได้จากการทำวิจัยเพื่อหาคำตอบจากเรื่องวิจัยที่นักศึกษาสนใจโดยมีผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ประจำรายวิชาในแต่ละสัปดาห์ นอกจากนี้ผู้สอนยังมีบทบาทในการให้คำปรึกษาชี้แนะและประเมินผลการเรียนรู้พร้อมกับให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียน

ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาจากการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในราย TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานจากผลการศึกษาสามารถวิเคราะห์ออกเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

ที่วัดจากแบบทดสอบและผลงานวิจัยโดยเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กับเกณฑ์มาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่วัดจากแบบทดสอบและผลงานวิจัยพบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในระดับดีมาก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 15.34 รองลงมาในระดับดีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 42.31 และระดับค่อนข้างดี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77

การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กับเกณฑ์มาตรฐานผลการเรียนเฉลี่ยของผู้เรียนเท่ากับ 70.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.89 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ทางผู้วิจัยกำหนดขึ้นโดยสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานของทางมหาวิทยาลัยคือผ่านเกณฑ์ที่ 70 คะแนนหรือ เกรด C ด้วยสถิติทดสอบค่าที (One-sample t-test) พบว่าคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ความพึงพอใจจากการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติพบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยภาพรวมเท่ากับ 3.79 มีระดับความพึงพอใจมาก แสดงว่านักศึกษาที่มีความพึงพอใจในระดับมากต่อการเรียนการสอนแบบลงมือปฏิบัติและทุกด้านมีระดับความพึงพอใจระดับมาก

เมื่อจำแนกความพึงพอใจของนักศึกษาออกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสอนของอาจารย์พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีความรับผิดชอบในหน้าที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ด้านการเรียนการสอนพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ระยะเวลาเรียนเหมาะสมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 ด้านความรู้ของนักศึกษาพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักศึกษาสามารถทำวิจัยได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ด้านการประเมินผลพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยผู้วิจัยจะนำเสนอการอภิปรายผลใน 2 ประเด็นคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการเรียนการสอนแบบลงมือปฏิบัติและความพึงพอใจจากการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ ในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนแบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) มีคะแนนเฉลี่ย 33.97 และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากับการเรียนการสอนแบบลงมือปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน การเรียนแบบลงมือปฏิบัติเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้วิเคราะห์ ค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ซึ่งผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะแนวทาง และแก้ปัญหาให้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจนศักดิ์ คชนิล และ ยมลภัทร ภัทรคุปต์ (2556) การพัฒนาการเรียนรู้ในห้องเรียนของนักศึกษาสาขาบริหารงานก่อสร้าง และจารุกิตต์ สายสิงห์ (2558) ผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอนรายวิชาการบริหารสารสนเทศ 2 โดยเน้นรูปแบบฝึกปฏิบัติจริง การทดสอบหลังเรียนมีนักศึกษาผ่านเกณฑ์ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 90.32

2. ความพึงพอใจจากการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry) ผลการวิจัยพบว่า

โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในการเรียนการสอนวิชานี้ระดับมากที่สุดคล้อยกับการศึกษาของ วสันต์ ทองไทย และปราณี โพธิสุข (2551) ที่พบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบลงมือปฏิบัติมีผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาสามารถพัฒนาความรู้ในการวิจัยได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยดา ยศสุนทร (2553) การใช้การสอนแบบสาธิตร่วมกับการลงมือปฏิบัติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กระบวนวิชาเคมีประยุกต์ และจารุกิตต์ สายสิงห์ (2558) ผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอนรายวิชาการ บริหารสารสนเทศ 2 โดยเน้นรูปแบบฝึกปฏิบัติจริง มีความพึงพอใจภาพรวมในระดับมาก

ผลการวิจัยวิธีการสอนทั้ง 5 ประเภทในการเรียนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังนี้

1. การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจในบทที่ 1 “บทนำ” เป็นการสอนเนื้อหาส่วนความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา แสดงสาเหตุของปัญหาในการวิจัยว่าเกิดจากอะไร โดยอาจจะเขียนจาก มุมกว้างไปสู่มุมที่แคบลง เขียนอย่างสมเหตุสมผล ขอบเขตของประชากร และขอบเขตของเนื้อหา หรือตัวแปรที่เราสนใจศึกษา สมมติฐาน นิยามศัพท์เฉพาะ และประโยชน์ที่พึงได้รับ โดยการสอนด้วย วิธีแบบการอ่านเพื่อความเข้าใจทำให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าเกณฑ์ และมีความ พึงพอใจระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวัฒน์ บรรววัฒน์ เศรษฐพิทักษ์ นิลนพคุณและอุษา คงทอง (2558) การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นนักเรียนมีพัฒนาการด้านความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการ เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบได้แก่หลักการจุดมุ่งหมายเนื้อหา กระบวนการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลโดยกระบวนการเรียนการสอนมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นก่อนอ่านประกอบด้วย 1.1) ขั้นกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจ 1.2) ขั้นพัฒนาความรู้พื้นฐาน 1.3) ขั้นวางแผนการอ่าน 2) ขั้นระหว่างอ่านประกอบด้วย 2.1) ขั้นทำความเข้าใจบทอ่าน 2.2) ขั้น อภิปรายแลกเปลี่ยนและ 3) ขั้นหลังอ่านประกอบด้วย 3.1) ขั้นนำเสนอผลการอ่าน 3.2) ขั้นเสริม ทักษะการอ่านและ 3.3) ขั้นประเมินผลและแก้ไขพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการการสอนอยู่ในระดับมาก

2. การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ในบทที่ 2 “การทบทวนวรรณกรรม” เป็นการสอน รายละเอียดเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีของเนื้อหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้องานวิจัย โดยต้อง สัมพันธ์กับงานวิจัย ที่ดำเนินการ และควรเขียนในแนวการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และต้องมีการอ้างอิง แหล่งที่มาและเขียนการอ้างอิงถูกต้องตามหลักการเขียนการอ้างอิง โดยการสอนด้วยวิธีแบบสืบ เสาะหาความรู้ ทำให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าเกณฑ์ และมีความพึงพอใจระดับ มาก สอดคล้องกับงานวิจัยของเชมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม และคณะ (2555) ผลของการเรียนการสอน ออนไลน์แบบสืบสอบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เรียนด้วยการเรียนการสอนออนไลน์ แบบสืบสอบมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนออนไลน์แบบสืบสอบในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 4.15) และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ กวางศิริ (2555) การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และ ความเข้าใจที่คงทน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้การ

พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และความเข้าใจที่คงทน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้โดยมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. การสอนแบบสาธิตในบทที่ 3 “วิธีการดำเนินการวิจัย” เป็นการสอนการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้ 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 2) การสุ่มตัวอย่าง 3) เครื่องมือใช้ในการวิจัย 4) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ 5) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือและใช้ในการวิเคราะห์ผลการวิจัย โดยการสอนด้วยวิธีแบบสาธิต ทำให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าเกณฑ์ และมีความพึงพอใจระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวัส หนูทอง (2553) “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบสาธิตร่วมกับบทเรียนบนเครื่องช่วยงานส่วนบุคคลแบบดิจิทัล (PDA)” พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุดในการเรียนตามรูปแบบการเรียนแบบสาธิตร่วมกับบทเรียนบนเครื่องช่วยงานส่วนบุคคลแบบดิจิทัลและสอดคล้องกับบริบอง กัลติวานิชย์ (2555) ผลการเรียนแบบผสมผสานด้วยวิธีการสอนแบบสาธิตเพื่อการฝึกทักษะปฏิบัติวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก เรื่องการสร้างภาพเคลื่อนไหวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยการจัดการเรียนแบบผสมผสานด้วยวิธีการสอนแบบสาธิตเพื่อการฝึกทักษะปฏิบัติเรื่องการสร้างภาพเคลื่อนไหววิชาคอมพิวเตอร์กราฟิกมีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.54)

4. การสอนแบบการคิดวิเคราะห์ ในบทที่ 4 “ผลการวิจัย” เป็นการสอนรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อาจนำเสนอแบบข้อความ ข้อความผสมตารางหรือรูปภาพ กราฟตามความเหมาะสม ในการแปลผลไม่ควรเขียนนวนหรือซ้ำซ้อน รมัถระวังการคัดลอกตัวเลขและการแปลความ และห้ามนำความคิดเห็นของผู้วิจัยเข้าไปอธิบายประกอบ ซึ่งการสอนด้วยวิธีแบบการคิดวิเคราะห์ทำให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าเกณฑ์ และมีความพึงพอใจระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปณิตา วรณพิรุณ (2554) ผลของการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้เครื่องมือทางปัญญาเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เรียนด้วยจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้เครื่องมือทางปัญญามีคะแนนการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้เครื่องมือทางปัญญาในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกับงานวิจัยของธเนศปานอุทัย (2556) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูที่เน้นการสอนแบบโครงงานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ของนักเรียนโรงเรียนวัดบางหลวงพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครู แบบNAMCAFE Model นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การสอนแบบการคิดสังเคราะห์ ในบทที่ 5 “บทสรุป” เป็นการสอนถึงรายละเอียดเกี่ยวกับบทสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ บทนี้จะแสดงวัตถุประสงค์ของงานวิจัยวิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัยที่ค้นพบ ไม่นำเสนอตัวเลขทางสถิติที่ซับซ้อนซึ่งเป็นบทสุดท้ายของการวิจัย และผู้วิจัยจะอภิปรายผลการวิจัยโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และผลวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้สรุปไว้ในบทที่ 2 ซึ่งการสอนด้วยวิธีแบบการคิดสังเคราะห์ทำให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง

สูงกว่าเกณฑ์ และมีความพึงพอใจระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธนศ ปานอุทัย (2556) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูที่เน้นการสอนแบบโครงงานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ของนักเรียนโรงเรียนวัดบางหลวงพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูแบบNAMCAFE Model นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับราตรี ประสาทเขตการ (2556) ผลการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 5Es ที่เน้นพหุปัญญาที่มีต่อความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดคูหาสวรรค์จังหวัดกำแพงเพชร พบว่าความสามารถด้านการคิดสังเคราะห์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ 5Es ที่เน้นพหุปัญญาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของพวงเพ็ญ อินทรประวัตติ (2532, หน้า 105-106) ได้กล่าวว่า รูปแบบการสอนการฝึกทักษะ มีขั้นตอนการสอนตามรูปแบบการฝึกทั้ง 5 ขั้นตอน ระบุจุดมุ่งหมาย การอธิบายแนวทฤษฎี สาธิตการกระทำที่ถูกต้อง ฝึกหัดเลียนแบบและการรับข้อมูลย้อนกลับ และการถ่ายโอนความรู้และทักษะ และสอดคล้องกับแนวคิดของสมยศ ต่ายแก้ว (2542, หน้า 35-40) ที่ให้ความหมายของการสอนแบบปฏิบัติการ คือ การสอนให้ผู้เรียนกระทำกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดโดยทำการทดลองปฏิบัติการใช้ทฤษฎีโดยผ่านการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ

จากผลการจัดการสอนแบบลงมือปฏิบัติที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนได้เรียนรู้ในศาสตร์วิชานั้น ควบคู่กับกระบวนการวิจัย สอดคล้องกับแนวคิดหลักการจัดการเรียนรู้ของ Bloom พฤติกรรมการเรียนรู้ (Cognitive domain) ความสามารถทางสติปัญญาและทักษะเพื่อพัฒนาด้านสมองในการคิดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งแบ่งแยกระดับความรู้ไว้ใน 5 องค์ประกอบ 1. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นถึงการจำและการระลึกได้ถึงความคิด วัตถุ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ที่เป็นอิสระแก่กัน ไปจนถึงความจำในสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อนและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน 2.ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นความสามารถทางสติปัญญาในการขยายความรู้ ความจำ ให้กว้างออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล การแสดงพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับสื่อความหมาย และความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 3. การประยุกต์ใช้ (Application) เป็น ความสามารถในการนำความรู้ (knowledge) ความเข้าใจ (comprehension) ในเรื่องใด ๆ ที่มีอยู่ ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ โดยการใช้ความรู้เฉพาะอย่าง มาผสมผสานกับความสามารถในการแปลความหมาย สรุปผลหรือการขยายความสิ่งนั้น 4. การวิเคราะห์ (Analysis) ความสามารถและทักษะที่สูงกว่าความเข้าใจ โดยมีลักษณะเป็นการแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อย มีความสัมพันธ์กัน รวมทั้งการสืบค้นหาความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ว่าสามารถเข้ากันได้หรือไม่ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างแท้จริง และ 5. การสังเคราะห์ (Synthesis) ความสามารถในการรวบรวมส่วนประกอบย่อย ๆ หรือส่วนใหญ่ ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นเรื่องราวอันหนึ่งอันเดียวกัน การสังเคราะห์เป็นกระบวนการรวบรวมเนื้อหาสาระของเรื่องต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อสร้างรูปแบบหรือโครงสร้างที่ยังไม่ชัดเจนขึ้นมาก่อน อันเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ภายในขอบเขตของสิ่งที่กำหนดให้

การกระตุ้นผู้เรียนด้วยการประเมินอย่างต่อเนื่องเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การประเมินความรู้ความสามารถเชิงวิชาการและการประเมินทักษะกระบวนการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการประเมินหลากหลายและเป็นการประเมินตามสภาพจริง โดยเน้นภาคปฏิบัติ (Performance assessment)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนต้องมีการเตรียมสื่อการเรียนรู้ในกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ให้พร้อม และมีความหลากหลาย เช่น มีตัวอย่างงานวิจัยทั้งแบบที่ง่ายและแบบยาก เพื่อให้นักเรียนใช้เป็นตัวอย่างในการทำความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้โดยตนเองเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยในขั้นตอนของการวิจัย

2. เวลาในการจัดการเรียนรู้ควรยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของผู้สอน โดยคำนึงถึงข้อจำกัดด้านเนื้อหา ความยากง่าย และเวลาในการทำงานวิจัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การสอนแบบลงมือปฏิบัติ ขึ้นอยู่กับผู้สอนและระดับความสามารถของผู้เรียน โดยในระดับปริญญาตรีควรเน้นกระบวนการลงมือปฏิบัติมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดของ บลูม ในระดับที่ 3-4 คือ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ได้และการคิดวิเคราะห์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อื่นๆ ที่เน้นทักษะกระบวนการโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

2. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติกับวิธีการจัดการจัดการเรียนรู้อื่นๆ

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ กวางศิริ. 2555. การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และความเข้าใจที่คงทนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silapakorn University. กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 หน้า 255-270.
- เกียรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2545. การคิดเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : ชัคเซสมิเดีย.
- เฉลิมภูมิจิต มิ่งศิริธรรม และคณะ. 2555. ผลการเรียนรู้แบบออนไลน์แบบสืบสอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silapakorn University. กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 หน้า 683-692.
- จารุกิตติ์ สายสิงห์. 2558. ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้การสอนรายวิชาการบริหารสารสนเทศ 2 โดยเน้นรูปแบบฝึกปฏิบัติจริง. The 1st National Conference on Technology and Innovation Management NCTIM 2015 |RajabhatMahaSarakhmUniversity | MahaSarakhm| Thailand | 12-13May 2015.
- จารุวิศ หนูทอง. 2553. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบสาธิตร่วมกับบทเรียนบนเครื่องช่วยงานส่วนบุคคลแบบดิจิทัล (PDA). ปรินญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เจนศักดิ์ คชนิล และ ยมลภัทร ภัทรคุปต์ การศึกษาเปรียบเทียบวิธีการเรียนการสอน 3 รูปแบบ วิชาการเขียนแบบสถาปัตยกรรมสำหรับนักศึกษาหลักสูตรบริหารการก่อสร้าง. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ : 12 ฉบับที่ : 1 เลขหน้า : 82-89 ปีพ.ศ. : 2556.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. 2547. นวัตกรรมการศึกษาชุด จิตวิทยาการอ่าน (Psychology of Reading. กรุงเทพมหานคร: ชารอักษร.
- ชวาลิน เนียมสอน. 2554. การใช้แบบฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาศักยภาพการสร้างงานกราฟิก. วิจัยในชั้นเรียน. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ชัยวัฒน์ บวรวัฒน์ เศรษฐพิทักษ์ นิลนพคุณ และอุษา คงทอง (2558) การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ปีที่ : 9 ฉบับที่ : 1 เลขหน้า : 26-41 ปีพ.ศ. : 2558
- ญาณัญญา ศิริภัทรธาดา. 2553. การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาในการเรียนวิชาหลักการตลาด โดยการสอนแบบมีส่วนร่วม (Active Learning) รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ทัศนีย์ บุญเต็ม. 2546. “การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน”. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 27/2: 64 – 76.
- ทิตนา แคมมณี. 2557. ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทียนฉาย กิระนันท์. 2544. สังคมศาสตร์วิจัย. พิมพ์ครั้งที่5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธนศ ปานอุทัย. 2556. แนวทางพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นการสอนแบบโครงการ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ของผู้เรียน. วารสารวิชาการ ปีที่ 16 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม.
- ปณิตา วรรณพิรุณ. 2554. การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้เครื่องมือทางปัญญา เพื่อพัฒนาทักษะการติดต่ออย่างมีวิจารณญาณ. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ปีที่ 23 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม หน้า 152-164.
- ประทุม ฤกษ์กลาง. 2550. การประชาสัมพันธ์ทางการเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 3. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ปัญญา ประดิษฐ์บาทุกา. 2556. “ปัจจัยเชิงเหตุทางจิตสังคมที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะและพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล”. วารสารพฤติกรรมศาสตร์ ปีที่ 19 กรกฎาคม 2556, ฉบับที่ 2: 1-16.
- พงษ์ วิเศษสังข์. 2550. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 7. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ. 2532. รูปแบบการสอน. สงขลา : โครงการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ราตรี ประสาทเขตการ. 2556. ผลการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 5Es ที่เน้นพหุปัญญาที่มีต่อความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดคูหาสวรรค์จังหวัดกำแพงเพชร. การประชุมผลงานระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 2.
- รียง กัลป์ติวาณิชย์. 2556. ผลการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีการสอนแบบสาธิต เพื่อฝึกหัดทักษะปฏิบัติวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก เรื่องการสร้างภาพเคลื่อนไหวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silapakorn University. กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 หน้า 642-654.
- วีระ สุดสังข์ (2550). การคิดวิเคราะห์คิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศศิธร อินต๋น. 2556. “การพัฒนาแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3”. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริพร อัจฉริยโกศล. 2550. ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการใช้ระบบเครือข่าย Outlook Web Access เป็นเครื่องมือสื่อสารภายในองค์กรของพนักงานระดับปฏิบัติการ. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด [มหาชน] กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ศุภศิริ โสมาเกต. 2544. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้โดยโครงการงานกับการเรียนรู้ตามคู่มือครู”. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุธิดา ศิริพงษ์. 2542. การใช้กิจกรรมชี้้นำการอ่าน การคิดเพื่อการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ภาษาอังกฤษและความสามารถในการตรวจสอบความเข้าใจระหว่างการอ่านของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุพจน์ อิงอาจ และคณะ. 2555. โมเดลความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดมหาสารคาม. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 : 109-118
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. 2533. การสื่อสารเพื่อการจัดการในองค์การธุรกิจ. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุวิทย์ มูลคำ. 2547. กลยุทธ์การสอนคิดอย่างมีวิจารณญาณ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล และ ดลยา จาตุรงค์กุล. 2550. พฤติกรรมผู้บริโภค. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อมรวิชัย นาครทรรพ. (2545). “การเรียนรู้คู่มือ: กรณีการสอนด้วยกระบวนการวิจัยภาคสนาม วิชาการศึกษากับสังคม คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ใน ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน, 38-59. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อรรวรรณ ปิลันธน์โอวาท. 2549. การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาชญญา รัตนอุบล. (2545). “การสอนแบบเน้นวิจัยโดยใช้สัญญาแห่งการเรียนรู้ (Learning Contract)” ใน ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน, 61-79. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัยวรรณ แสนอ่อน. 2555. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ เรื่อง “ระบบต่อมไร้ท่อ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.” สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อำรุง จันทวานิช. 2548. วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: การศาสนา กรมการศาสนา.
- อนงก พ.อนุกุลบุตร. 2547. วารสารวงการครู. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

Anderson, L. W. & Krathwohl, D. (Eds.). 2001. A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom’s taxonomy of education objectives. New York, Longman.

- Beard, Colin. 2010. **The Experiential Learning Toolkit: Blending Practice with Concepts.** London, Kogan Page.
- Bell, T., Urhahne, D., Schanze, S., and Ploetzner, R. 2010. Collaborative Inquiry Learning: Models, Tools, and Challenges. **International Journal of Science Education**, 32(3), 349-377.
- Cain, Kate; Oakhill, Jane. 2009. **Reading comprehension: nature, assessment and teaching.** / Snowling, Margaret.
- Felicia, Patrick (2011). **Handbook of Research on Improving Learning and Motivation.** Hershey PA.
- Jon Ord. 2012. **John Dewey and Experiential Learning: Developing the theory of youth work.** Youth & Policy No. 108, March 2012. Page 55-72.
- Palincsar, A.S. 1986. **Reciprocal teaching.** In **Teaching reading as thinking.** Oak Brook, IL: North Central Regional Educational Laboratory.
- Sund, R.B. and L.W. Trowbridge, 1973. **Teaching Science by Inquiry in the Secondary School.** 2nd Ed, Merrill Columbus, Ohio.
- Tompkins, G. E. 2011. **Literacy in the early grades.** Boston: Pearson.
- Zimbardo and Ebbesen. 1969. **Influencing Attitudes and Changing Behavior.** Reading, MA: Addison Wesley Publishing Co. [Revised, 1977.]

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม “การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติใน
รายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
(Research Methodology for Tourism Industry)”

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

แบบสอบถาม
“การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423
ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
(Research Methodology for Tourism Industry)”

แบบสอบถามชุดนี้ประกอบการทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชา TMT423 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Research Methodology for Tourism Industry)” สาขาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยศรีปทุม

คำชี้แจง: โปรดกาเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องสี่เหลี่ยมตามที่ท่านเห็นเหมาะสม

ส่วนที่ 1: ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ 1) ต่ำกว่า 20 ปี 2) 20 ปีขึ้นไป
3. ชั้นปี.....

ส่วนที่ 2: แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนแบบใช้วิจัยเป็นฐาน ในรายวิชา

คำอธิบาย: โปรดกาเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องสี่เหลี่ยมตามที่ท่านเห็นเหมาะสม

5 = มีความพึงพอใจมากที่สุด, 4 = มีความพึงพอใจมาก, 3 = มีความพึงพอใจปานกลาง, 2 = มีความพึงพอใจน้อย, 1 = มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ลำดับ	รายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านความจำ					
1	การเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับนักศึกษา					
2	การเสริมสร้างให้นักศึกษามีความรับผิดชอบในการทำงาน					
3	วิธีการสอนส่งเสริมให้นักศึกษาได้ประยุกต์แนวคิดศาสตร์ทางวิชาชีพ					
4	การเสริมสร้างให้นักศึกษารู้จักตนเอง					

ลำดับ	รายละเอียด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	การให้โอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน					
	ด้านการคิดวิเคราะห์					
6	การเสริมสร้างพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน					
7	ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล					
8	ด้านการคิดสร้างสรรค์					
9	ด้านการค้นหาข้อมูล					
10	ด้านการเขียนรายงานเชิงวิชาการ					
11	ด้านการนำเสนอรายงาน					
12	การพัฒนาพฤติกรรมในการแก้ปัญหา					
	ด้านความรู้					
13	นักศึกษามีความเข้าใจกระบวนการวิจัย					
14	นักศึกษาสามารถทำวิจัยได้					
15	นักศึกษาใช้โปรแกรม spss คำนวณข้อมูลได้					
16	มีทักษะคิดที่ต่อการวิจัย					
	ด้านการนำไปใช้					
17	ระยะเวลาเรียนเหมาะสม					
18	อาจารย์ผู้สอนให้คำแนะนำสม่ำเสมอ					
19	อาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมกับรายวิชาที่สอน					
20	ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน โดยภาพรวม					

ภาคผนวก ข

แบบประเมินเล่มรายงานวิจัยและการนำเสนอผลการวิจัย

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

แบบประเมิน เล่มรายงานวิจัยและการนำเสนอผลการวิจัย

รายงานบทที่ 1-5	คะแนน	คะแนน
1.มีรายละเอียดรูปเล่มครบถ้วนตามรูปแบบรายงานการวิจัย	5	
2.ความถูกต้อง ความสอดคล้องของหัวข้อการวิจัย คำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย	5	
3. การออกแบบการวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย (การเลือกประชากร กลุ่มตัวอย่าง ขนาดกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูล)	15	
4. แบบสอบถาม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย กรอบการวิจัย	10	
5.วิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้องตามสถิติที่ใช้	5	
6.สรุปผลการวิจัย สามารถตอบคำถามการวิจัยได้ถูกต้อง	10	
รวม	40	
การนำเสนอรายงาน	คะแนน	คะแนน
1.สื่อนำเสนอ เช่น power point เข้าใจง่าย ชัดเจน	5	
2.บุคลิกภาพ การพูด น้ำเสียง	2.2	
3.เรียบเรียงเนื้อหาที่นำเสนอได้เข้าใจ เป็นขั้นตอน	2.5	
4.การตอบคำถาม		
รวม	10	

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายณัฐพงษ์ ฉายแสงประทีป
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	159/8 ถนนลาดพร้าว 107 บางกะปิ กรุงเทพฯ
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สาขาการจัดการการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2542	ศศ.บ. จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
พ.ศ. 2556	ศศ.ม จาก มหาวิทยาลัยนเรศวร

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY